

Protokół nr XIII/25
z posiedzenia Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego
w dniu 18 grudnia 2025 r.

1. Otwarcie sesji.

XIII Sesję Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego otworzyła i obradom przewodniczyła Teresa Kalina, Przewodnicząca Sejmiku. Poinformowała, że obecnych jest 29 radnych tj.: Bańkowska Anna, Carewicz Krzysztof, Chojnacka Joanna, Dobrzyński Leszek, Duklanowski Leszek, Fedeńczak Adam, Geblewicz Olgierd, Hołub-Kowalik Małgorzata, Kalina Teresa, Kołodziejska-Motyl Krystyna, Kostrzewa Elżbieta, Kubisa Maria, Kurzawa Agnieszka, Miszke Magdalena, Niburski Rafał, Nieckarz Krzysztof, Niedzielski Andrzej, Nowak Anna, Nycz Artur, Przepióra Marcin, Simiński Damian, Siwek Karolina, Smoleńska Beata, Sz wajlik Sebastian, Wójcik Tomasz, Wójtowicz Elżbieta, Wziątek Stanisław, Żmurkiewicz Janusz, Żyłkowska Jagoda i jest niezbędne quorum, aby decyzje oraz uchwały były prawomocne.

Nieobecni: Kopczyńska Elżbieta.

Na sekretarza obrad Przewodnicząca powołała Joannę Chojnacką i Jagodę Żyłkowską – obie wyraziły zgodę na pełnienie ww. funkcji.

Lista obecności stanowi załącznik nr 1 do niniejszego protokołu.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego Teresa Kalina:

Szanowni Państwo, w dniu 24 października bieżącego roku zmarł śp. Zygmunt Dziewguć, wieloletni Radny Województwa Zachodniopomorskiego, oddany samorządowiec i społecznik, który przez ponad 20 lat z zaangażowaniem służył mieszkańcom swojego oraz naszego regionu. Pan Zygmunt Dziewguć był radnym województwa nieprzerwalnie od I do VI kadencji Sejmiku. Pełnił funkcję Wiceprzewodniczącego. W listopadzie 2008 roku tymczasowo kierował pracami Sejmiku. Zawodowo związany był z PKS Gryfice, w którym od wielu lat pełnił funkcję Prezesa Zarządu. Angażował się także w życie lokalnej społeczności, wcześniej zasiadając w Radzie Miejskiej Gryfic, w kadencji w latach 1994-1998. W swojej działalności samorządowej łączył doświadczenie menedżerskie z praktycznym podejściem do spraw regionu, szczególnie w obszarze transportu publicznego, infrastruktury i rozwoju lokalnego. Za działalność publiczną i społeczną pan Dziewguć oznaczony był wieloma wyróżnieniami, m. in. Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, a także Złotą Odznaką Honorową Gryfa Zachodniopomorskiego. Był osobą niezwykle pracowitą, skromną, życzliwą, oddaną sprawom mieszkańców oraz rozwojowi województwa zachodniopomorskiego. Pozostawił po sobie nie tylko znaczący dorobek pracy samorządowej, ale także pamięć jako człowiek odpowiedzialny, rzetelny i oddany wspólnemu dobru. Pracowałam z panem Dziewgućem 15 lat. To był naprawdę dobry człowiek. Bardzo proszę o powstanie i uczczenie minutą ciszy. Dziękuję bardzo.

Szanowni Państwo, informuję, że z okazji 80. rocznicy Polskiego Pomorza Zachodniego, w uznaniu zasług na rzecz budowania tożsamości regionu, śp. Zygmunt Dziewguć został wyróżniony przez Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego pamiątkowym medalem. Jest z nami dzisiaj rodzina śp. Zygmunta Dziewguć – jego żona Irena, oraz syn Sebastian. Witam Państwa bardzo serdecznie. Panie Marszałku, bardzo proszę o wręczenie medalu rodzinie zmarłego. Dziękuję.

Sebastian Dziewguć: Myślę, że tata ucieszyłby się na XIII sesję, ponieważ zawsze uważał, że trzynastka jest dla niego bardzo szczęśliwa. Zatem bardzo dziękuję, że w XIII sesję tata został oznaczony tak zaszczytnym medalem. Szanowna Pani Przewodnicząca, Szanowny Panie Marszałku, Szanowni Radni, Szanowni Państwo. W imieniu rodziny oraz bliskich pragnę złożyć serdeczne podziękowanie za przyznanie pośmiertnie medalu z okazji 80. rocznicy Polskiego Pomorza Zachodniego przez Urząd Marszałkowski mojemu tacie Zygmuntowi Dziewgućowi. To wyróżnienie ma dla nas szczególne znaczenie. Jest ono wyrazem pamięci, szacunku oraz uznania dla życia, pracy i postawy taty, którego działalność związana była ze służbą na rzecz społeczności lokalnej oraz dobra wspólnego. Przyznanie pośmiertne odznaczenia stanowi potwierdzenie, że zaangażowanie, odpowiedzialność i wartości, którymi się kierował, zostały dostrzeżone i docenione przez władze samorządowe województwa. Dla naszej rodziny jest to źródło dumy, ale także głębokiego wzruszenia. Dziękujemy za wrażliwość oraz inicjatywę uhonorowania osoby, której praca i postawa stanowiły trwały ślad w życiu publicznym i społecznym. Otrzymane odznaczenie będzie dla nas ważnym symbolem pamięci i uznania w przekazywaniu pokoleniom. Raz jeszcze składam serdeczne podziękowania za okazany szacunek i pamięć. Dziękuję Państwu. Te zbliżające się święta kojarzą się przede wszystkim z rodziną. I chciałbym Państwu przytoczyć pokrótce rodzinę mojego taty. Dziadek Zygmunta, Władysław Pawlik, prowadził w Sosence, dzisiaj na Białorusi, wyśmienicie prosperującą kuźnię, gdzie produkował maszyny rolnicze i narzędzia. Szkolił uczniów, zatrudniał czeladników i chyba to tata miał po nim. Jednak na skutek donosów został uwięziony przez NKWD i zimą 1939 roku został zesłany na Syberię, gdzie w marszu na Syberię zmarł wiosną 1939 roku. W Sosence została jego babcia z dziewięciorgiem dzieci. Wiosną, w nocy, do domu rodzinnego babci Zygmunta, Józefy Pawlik, wtargnęli oprawcy z NKWD, pojmali wraz całą rodzinę, czyli wraz z dziewięciorgiem dzieci, po czym zostali wsadzeni w wagony bydlęce i wywiezieni na Syberię. Dzisiaj już wiemy, że jest to Kazachstan. Po miesiącu podróży w skrajnie niehumanitarnych warunkach zostali wyrzuceni w środku dzikiego stepu, gdzie musieli na nowo budować rodzinny dom. Tylko dzięki zaradności, pracowitości i zawziętości najstarszych z rodzeństwa, między innymi mamy Zygmunta, Wandy Pawlik, udało się przetrwać i przeżyć ponad cztery lata. A ogromne poczucie polskości mobilizowało ich do powrotu na ziemię Polski. W ramach zasiedlenia ziem zachodnich znaleźli się w Lipianach, gdzie urodził się mój tata, Zygmunt Dziewguć. Sądzę, że właśnie losy naszej rodziny ukształtowały w tacie prawość, niezłomność, zawziętość do działania, skuteczność, patriotyzm. Czego Państwu i sobie życzę. Bardzo dziękuję. Chciałbym jeszcze zostawić taką pamiątkę, ponieważ w zeszłym roku obchodziliśmy siedemdziesięciolecie firmy taty, którą tworzył i wielu samorządowców zaszczyliło nas swoją obecnością na tej gali i chciałbym na ręce pani Przewodniczącej oraz pana Marszałka przekazać album z tymi zdjęciami.

Radny Województwa Zachodniopomorskiego Damian Simiński: Szanowni Państwo, to nie jest przypadek, że jesteśmy w trójkę. Pani Przewodnicząca, Panie Marszałku, koleżanki, koledzy radni. Nasza trójka wystąpiła do Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego w dniu 27 listopada br. o podjęcie działań zmierzających do nadania nowo powstałej obwodnicy Gryfic, zarówno pierwszemu odcinkowi, który już jest wykonany, jak i temu, który naszymi głosami, Wysokiej Rady zostanie wykonany w 2026 roku – mówię o obwodnicy Gryfic, o którą Zygmunt tak bardzo przez długie lata zabiegał. Dzięki uchwale Zarządu Województwa z przedwczoraj takie wystąpienie do Rady Miejskiej w Gryficach zostanie poczynione. Mamy nadzieję, że Rada Miejska w Gryficach to wystąpienie przyjmie za zasadne i nada obwodnicy Gryfic im. Zygmunta Dziewgucia. Chcieliśmy to właśnie zakomunikować w dniu dzisiejszym w obecności pani Ireny, w obecności Sebastiana, syna Zygmunta. Dziękuję serdecznie z tego miejsca w imieniu naszej trójki pani Przewodniczącej, która wsparła nasz apel oraz panu Marszałkowi i Zarządowi Województwa za podjęcie uchwały i podjęcie działań zmierzających do uhonorowania naszego kolegi Zygmunta tym elementem pamięci, który w Gryficach pozostanie na zawsze. Dziękuję bardzo.

2. Rozpatrzenie wniosków w sprawie zmian do porządku obrad.

Porządek obrad wszyscy otrzymali pocztą elektroniczną i stanowi załącznik nr 2 do niniejszego protokołu.

Nie zgłoszono zmian do porządku obrad.

3. Przyjęcie protokołu z XII sesji Sejmiku.

Projekt protokołu z ostatniego posiedzenia wszyscy otrzymali pocztą elektroniczną.

Uwag do protokołu nie wniesiono.

Drogą głosowania protokół z poprzedniej sesji został przyjęty.

Wynik głosowania:

Za – 27

Przeciw – 0

Wstrzymało się – 1

Głosy nieoddane – 0

4. Rozpatrzenie projektów uchwał:

1) w sprawie ustanowienia roku 2026 – Rokiem Wolontariatu na Pomorzu Zachodnim

Projekt uchwały to druk nr 174/1/25 i jest załącznikiem nr 3.

Wicemarszałkini Województwa Zachodniopomorskiego Anna Bańkowska: Szanowna Pani Przewodnicząca, Szanowni Radni, bardzo proszę o przyjęcie uchwały mówiącej o tym, aby 2026 rok został ogłoszony oficjalnie rokiem wolontariatu. Od wielu lat każdy nasz rok

na Pomorzu Zachodnim ma jakąś symbolikę, w związku z tym, że dn. 5 grudnia 2025 roku, czyli w Międzynarodowy Dzień Wolontariatu, Zgromadzenie Ogólne ONZ ogłosiło właśnie rok 2026 właśnie Międzynarodowym Rokiem Wolontariatu, prosilibyśmy Państwa właśnie o przyjęcie również takiej uchwały. Oczywiście za tym idzie szereg naszych działań, które będziemy promować szeroko w ramach tego wolontariatu. Bardzo proszę o podjęcie pozytywnej decyzji. Dziękuję.

Projekt pozytywnie zaopiniowała Komisja:

- Rozwoju, Promocji i Współpracy Zagranicznej,
- Zdrowia, Spraw Społecznych i Bezpieczeństwa Publicznego.

Uwag do projektu uchwały nie zgłoszono.

Drogą głosowania uchwała została podjęta, nosi nr XIII/167/25 i jest załącznikiem nr 4.

Wynik głosowania:

Za – 28

Przeciw – 0

Wstrzymało się – 0

Głosy nieoddane – 0

2) w sprawie przystąpienia do realizacji międzynarodowego projektu pn. „ III Polsko-Niemieckie Dni Turystyki Rowerowej”

Projekt uchwały to druk 162/1/25 i jest załącznikiem nr 5.

Projekt pozytywnie zaopiniowała Komisja:

- Budżetu i Spraw Samorządowych,
- Rozwoju, Promocji i Współpracy Zagranicznej,
- Oświaty, Kultury i Sportu.

Uwag do projektu uchwały nie zgłoszono.

Drogą głosowania uchwała została podjęta, nosi nr XIII/168/25 i jest załącznikiem nr 6.

Wynik głosowania:

Za – 28

Przeciw – 0

Wstrzymało się – 0

Głosy nieoddane – 0

3) w sprawie zmiany budżetu Województwa Zachodniopomorskiego na 2025 rok

Projekt uchwały to druk 179/1/25 i jest załącznikiem nr 7.

Prezentacja Skarbnika Województwa Zachodniopomorskiego Marka Dylewskiego dot. zmiany budżetu oraz wieloletniej prognozy finansowej stanowi załącznik nr 8 do niniejszego protokołu.

Projekt pozytywnie zaopiniowała Komisja Budżetu i Spraw Samorządowych.

Uwag do projektu uchwały nie zgłoszono.

Drogą głosowania uchwała została podjęta, nosi nr XIII/169/25 i jest załącznikiem nr 9.

Wynik głosowania:

Za – 18

Przeciw – 10

Wstrzymało się – 0

Głosy nieoddane – 0

4) zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej Województwa Zachodniopomorskiego

Projekt uchwały to druk 180/1/25 i jest załącznikiem nr 10.

Projekt pozytywnie zaopiniowała Komisja Budżetu i Spraw Samorządowych.

Uwag do projektu uchwały nie zgłoszono.

Drogą głosowania uchwała została podjęta, nosi nr XIII/170/25 i jest załącznikiem nr 11.

Wynik głosowania:

Za – 18

Przeciw – 10

Wstrzymało się – 0

Głosy nieoddane – 0

5) w sprawie budżetu Województwa Zachodniopomorskiego na 2026 rok

Projekt uchwały to druk 165/2/25 i jest załącznikiem nr 12.

I wersja projektu uchwały w sprawie uchwalenia budżetu Województwa Zachodniopomorskiego na 2025 rok to druk 165/1/24 i jest załącznikiem nr 13.

Projekt pozytywnie zaopiniowała Komisja Budżetu i Spraw Samorządowych.

Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego Olgierd Geblewicz: Szanowna Pani Przewodnicząca, Wysoki Sejmiku, mam honor przedstawić budżet Województwa Zachodniopomorskiego na kolejny rok, na rok 2026, budżet, który kolejny raz jest budżetem ambitnym, szczególnie jeśli mówimy o wyzwaniach w zakresie inwestycji. Dziń wspomniany był śp. Zygmunt Dziewguć, który przez wiele lat był mocnym promotorem wydatków na infrastrukturę, polepszania stanu infrastruktury, w szczególności drogowej. Myślę, że jeżeli Zygmunt nas tam z góry ogląda, to akurat ten budżet przypadłby mu do gustu, jak żaden dotychczas w historii, z tego tytułu, że rekordowe – bo rzeczywiście w przyszłym roku zakładamy, że nasz budżet po stronie wydatków przekroczy 2 mld zł, co jest wynikiem historycznym z punktu widzenia wielkości naszego budżetu. W połowie pójdzie na wydatki majątkowe, a więc inwestycje, a z tego zdecydowana większość to będą inwestycje w infrastrukturę drogową, o czym będę mówił za chwilę. Po stronie dochodów mamy kwotę 1,741 mld zł, więc widzimy, że wynik budżetu, a więc deficyt to jest poważny deficyt przekraczający 474 mln zł. Tym niemniej po pierwsze mamy przewidzianą też pokaźną nadwyżkę operacyjną w kwocie prawie ćwierć miliarda złotych, która będzie źródłem finansowania deficytu. Również ten wynik finansowy tego roku 180 mln zł na plusie będzie źródłem pokrycia tego przyszłorocznego deficytu. Także nie planujemy zwiększania zadłużenia województwa pomimo tak ambitnego budżetu. Wręcz przeciwnie zakładamy, że zadłużenie na koniec przyszłego roku będzie sięgało 48 mln zł. Więc można powiedzieć, że porównując to do naszych dochodów jest to rzeczywiście bardzo niski poziom zadłużenia. Może przedstawię przede wszystkim źródła wydatków naszych pieniędzy, a więc na co pieniądze naszych podatników będą w przyszłym roku przeznaczane. Bez zaskoczenia, jak co roku prawie połowa budżetu to były wydatki na naszą politykę transportową. W roku 2026 przewidujemy, że to będzie prawie 55% wszystkich wydatków. Jest to związane z ambitnym programem inwestycyjnym, czy programami inwestycyjnymi, o których będę mówił za chwilę. Ale to również utrzymanie całej infrastruktury, a więc mówię tutaj o przewozach regionalnych, oczywiście o drogach wojewódzkich, czy o naszym Porcie Lotniczym Szczecin-Goleniów. To wszystko są poważne wyzwania, które finansowane są z naszego budżetu. Polityka gospodarcza, polityka rynku pracy, polityka kulturalna, która również stanowi duże wyzwanie z punktu widzenia wydatków naszego budżetu, bo to ponad 150 mln zł. To wszystko za chwilę omówię bardziej szczegółowo. Rozpoczynając od polityki transportowej. Dlaczego wspominałem w szczególności o drogach wojewódzkich, które rzeczywiście były takim konikiem Zygmunta Dziewgucia, z powodu tego, że firma, którą kierował, przemieszczała się po naszych zachodniopomorskich drogach i mamy świadomość, że polepszanie stanu zachodniopomorskich dróg, to wciąż jest dla nas wielkie wyzwanie. Mogę powiedzieć, że mamy ten stan coraz lepszy, ale jeszcze wciąż daleko nam do takiego modelu idealnego, gdzie możemy powiedzieć tak – mamy zmodernizowane wszystkie drogi wojewódzkie. Jak Państwo pamiętacie, ze względu na to, że pieniądze unijne stanowią coraz mniejszą część we współfinansowaniu inwestycji drogowych, zdecydowaliśmy się na to, żeby w układzie wieloletnim przeznaczyć kwotę z naszego budżetu w wysokości około 1 mld zł na modernizację zachodniopomorskich dróg. Dzięki tym kwotom planujemy wyremontować 500-600 kilometrów dróg. Zważywszy na to, że nasza siatka dróg wojewódzkich to 2,2 tys. kilometrów dróg, szacujemy, że w chwili obecnej mamy wyremontowane około 1,6 tys. kilometrów. Zakładamy, że w układzie 4-letnim uda nam się zakończyć, jako pierwszy region w Polsce, to dzieło modernizacji wszystkich dróg wojewódzkich. To jest ten program, który nazwaliśmy Pomorze Zachodnie na Dobrej

Drodze. Nie jesteśmy oczywiście przy sprawozdaniu z wykonania budżetu, ale mogę powiedzieć w ten sposób, że w tym roku zrealizowaliśmy więcej inwestycji niż planowaliśmy. Planowaliśmy 35 odcinków inwestycyjnych dzięki wielkiemu zaangażowaniu naszych pracowników z Zachodniopomorskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich, ale też powiedzmy wprost dzięki oszczędnościom na przetargach. Mamy teraz taki dobry czas na przetargi, ceny są niższe niż szacowaliśmy. Zrealizowaliśmy tych inwestycji 43. I pozwoliły nam one wyremontować w tym roku 175 km dróg wojewódzkich. To jest największy program inwestycyjny w zakresie modernizacji w historii naszego województwa. Chcemy Państwu zaproponować, żebyśmy oczywiście w roku 2026, zgodnie z wcześniejszymi założeniami, kontynuowali to dzieło, a więc będziemy chcieli przeznaczyć 250 mln zł na kontynuację, czyli kolejne ćwierć miliarda na kontynuację. Zakładamy, że nie mniej niż 160 km dróg wojewódzkich zostanie wyremontowanych, w zależności od tego, jak zostaną rozstrzygnięte przetargi. Ten program naprawdę spotyka się z bardzo dobrym przyjęciem od naszych mieszkańców, w szczególności z obszarów wiejskich, bo mamy świadomość, że to jest remontowane prawie 10% wszystkich naszych dróg rocznie i to robi rzeczywiście, jakby młodzież powiedziała, dobrą robotę. Oprócz tego, nadal w naszym budżecie mamy prawie 50 mln zł na takie zadania, jak mieliśmy co roku, a więc przebudowa dróg i mostów, czyli mniejsze zadania, krótsze odcinki, tam gdzie rzeczywiście wymagana jest działalność interwencyjna. Do tego przypominam, że cały czas realizujemy zadania inwestycyjne z tej perspektywy finansowej, współfinansowane ze środków europejskich. A więc na przyszły rok zaplanowaliśmy wydatki na poziomie 185 mln zł właśnie na te zadania współfinansowane. Nie ukrywam, że największą inwestycją w chwili obecnej, która ma duży postęp, duże zaangażowanie, jest przebudowa drogi Trzebiatów-Kołobrzeg. Tam rzeczywiście jest jeden wielki plac budowy, ale dzięki realizacji tego odcinka można powiedzieć, że cała ta trasa nadmorska wzdłuż naszego województwa, wzdłuż dróg wojewódzkich będzie naprawdę już na najwyższym europejskim poziomie. Kolejne 54 kilometry, które dzięki wsparciu ze strony funduszy europejskich planujemy przeznaczyć na te inwestycje. I cóż, to co jest nowe i co w wyniku takiej analizy możliwości już w trakcie prac, to po 15 listopada, kiedy przedstawiliśmy Państwu te założenia do budżetu, postanowiliśmy jednak wprowadzić. To jest 60 mln zł na program Pomorze Zachodnie na Dobrej Drodze, ale który będzie dedykowany drogom powiatowym. Chcemy od przyszłego roku rozpocząć i mam nadzieję, że nasze warunki budżetowe nam pozwolą, na wsparcie zachodniopomorskich powiatów. Wiemy, że w chwili obecnej mamy już taką nieodległą perspektywę zmodernizowania wszystkich dróg wojewódzkich, ale drogi powiatowe są naprawdę w bardzo kiepskim stanie. Powiaty, w zasadzie poza środkami rządowymi z Rządowego Funduszu Inwestycji Strategicznych, to jest mniej więcej 100 mln zł, zarówno na powiaty, jak i na gminy, które nie mają żadnych innych możliwości źródeł współfinansowania. Powiedzmy wprost, budżety powiatów nie pozwalają im na modernizację dróg powiatowych. Z punktu widzenia sieci dróg w naszym województwie, można powiedzieć, że drogi krajowe są modernizowane i za chwilę będziemy mieli takie naprawdę modelowe rozwiązanie, jeżeli chodzi o drogi krajowe. Drogi wojewódzkie również. Natomiast co z tego, jak duża część mieszkańców tej Polski powiatowej, jak się często mówi, niestety wciąż jeździ drogami powiatowymi w bardzo złym stanie. To nie jest tak, że w jeden rok będziemy w stanie nadrobić te zaległości, ale głęboko wierzę w to, że jeżeli w przyszłości będziemy mieli tego typu możliwości, a więc dobrą kondycję naszego budżetu, to ten program będziemy kontynuować, a nawet wyobrażam sobie, że zwiększać

skale pomocy dla powiatów, tak żeby te wszystkie drogi, które są drogami uzupełniającymi dróg wojewódzkich, czasami o nie mniejszym natężeniu ruchu niż drogi wojewódzkie, powiedzmy to otwarcie, do tego te drogi również, które często są wpisane w system ścieżek rowerowych Pomorza Zachodniego, będziemy mogli wspólnie z powiatami modernizować. Po ogłoszeniu oczywiście bardzo duże zainteresowanie ze strony powiatów, to zresztą żadne zaskoczenie, zamierzamy finansować te zadania w wariacie minimum 50/50, czyli my dajemy 50%, drugie 50% daje powiat lub powiat i zainteresowana gmina, bo wiemy, że tego typu montażę będą również stosowali i pewnie będziemy w jakiś sposób premiowali tego typu partnerstwa. Natomiast mam nadzieję, że dzięki temu ta już kwota 120 mln zł lub więcej, która zostanie zainwestowana w drogi powiatowe, pozwoli na wyremontowanie według naszych szacunków od 100 do 150 km nakładów na drogach powiatowych. Na pewno będzie to już widoczne wśród mieszkańców i mam nadzieję, że będziemy w kolejnych latach mogli to wyzwanie kontynuować. Taka nowość, trochę takie wyruszenie w podróż w nieznane, bo chyba jesteśmy pionierami, jeżeli chodzi o województwa, z tego typu inicjatywą. Ale tak jak powiedziałem, mieszkańcy nie rozróżniają, czy jadą drogą wojewódzką czy powiatową. Jadą drogą równą lub dziurawą. Chcielibyśmy, żeby jak najwięcej naszych mieszkańców mogło korzystać z dobrodziejstwa drogi równej i niedziurawej. To jest taka nowość, dla której proszę o akceptację Wysokiego Sejmiku. Oczywiście mniejsze zadania, to musimy dosprzętować nasze ZZDW, które naprawdę robi gigantyczną pracę dzisiaj, bo to już przetargi liczone w dziesiątkach. To jest wielkie wyzwanie dla obsady naszego ZZDW. Musimy ich dosprzętować, żeby ich praca była bardziej efektywna. Zabezpieczamy również jak co roku dotacje dla firm autobusowych. To jest zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej. Zakładamy, że w przyszłym roku będzie to 66 mln zł. Można powiedzieć tak, 600 mln zł z 1,1 mld zł, jeżeli chodzi o inwestycje, przeznaczamy na inwestycje drogowe. Mamy najnowocześniejszy tabor w Polsce, chcemy mieć najnowocześniejsze drogi w Polsce. Bardzo dobrze nam to procentuje w każdym wymiarze – i gospodarczym, i turystycznym, ale też głęboko wierzę w to, że remonty tych dróg właśnie wojewódzkich i powiatowych, które w dużej części właśnie dotyczą tej Polski powiatowej, to jest lepsza dostępność do lekarza, to jest lepsza dostępność do rynku pracy, to jest lepsza dostępność do szkoły i edukacji. To nie jest inwestycja w asfalt, tylko tak naprawdę w naszą tkankę społeczną. Jeżeli chodzi o dalsze wyzwania w zakresie polityki transportowej, to mówimy oczywiście o komunikacji rowerowej i o tym, co stało się pewnym znakiem rozpoznawczym dla naszego województwa. I tutaj, jeżeli dobrze pamiętam, ponad 60 mln zł de facto na kolejny pakiet inwestycji w zakresie budowy ścieżek rowerowych. Nie będę tutaj omawiał zadania po zadaniu, bo to jest w materiałach, natomiast Państwo wiecie, że nie robimy tego z doskoku, tylko mamy opracowaną strategię. Najpierw wyznaczyliśmy cztery główne szlaki, które już pomału kończymy. Do tego zrobiliśmy etap drugi, a więc do tych 1400 km, które pierwotnie wyznaczyliśmy, dołożyliśmy kolejne 300. I krok po kroku wraz z tym, jak dokumentacje, przetargi nam pozwalają, realizujemy kolejne zadania inwestycyjne w tym zakresie, które pierwotnie miały tak naprawdę stanowić element polityki turystycznej. Powiem dzisiaj z pełną odpowiedzialnością – jestem dzisiaj w stanie powiedzieć, że to jest realizacja polityki zdrowotnej naszego regionu. Myśleliśmy, że będzie to tylko i wyłącznie magnes dla turystów z zewnątrz, a ilość naszych mieszkańców, która się zaktywizowała na tych ścieżkach rowerowych jest naprawdę gigantyczna, i to są ludzie w każdym wieku. To nie jest tak, że to tylko jest domena młodzieży, czy młodych ludzi. Ludzie w każdym wieku chcą korzystać z bezpiecznych ścieżek rowerowych. Te zadania

będziemy dalej kontynuowali. Kończąc już małą politykę transportową, nie mniej ważną, planujemy przeznaczyć 207 mln zł na pracę operacyjną przewozów regionalnych. Rokrocznie zwiększamy te kwoty, ale nie zwiększamy tylko i wyłącznie kwoty, tylko też zwiększamy ilość pracy operacyjnej, a więc ilość połączeń. Zagęszczamy tę siatkę połączeń tam, gdzie widzimy, że jest realna potrzeba społeczna. Nie jesteśmy głusi, wsłuchujemy się, staramy się dokładać kolejne pociągi. To jest duże wyzwanie i to są niemałe koszty, ale bardzo się cieszymy, że nasi mieszkańcy po prostu chcą korzystać z transportu publicznego jakimi są przewozy regionalne. Do tego utrzymanie naszego taboru. Mamy najnowocześniejszy tabor w Polsce, ale on musi przechodzić wszystkie przeglądy. Musi być ubezpieczony, więc ponad 70 mln zł to są nakłady wprost na nasz majątek ponad miliardowy. Wartość naszych pociągów to jest grubo, grubo ponad miliard złotych, więc na to też musimy zabezpieczyć pieniądze. Jeszcze wydatek, którego dotychczas nie mieliśmy, przeznaczaliśmy rokrocznie około 8 mln zł na dokapitalizowanie portu lotniczego, bo wiemy, że on jest deficytowy przy tej ilości pasażerów, ale wiemy, że jest niezbędny dla naszego regionu, żebyśmy nie byli wykluczeni komunikacyjnie. Tym razem do tych 8 mln dokładamy 30 mln zł na rok przyszły. Jak część Państwa może zauważyła, ruszyliśmy z rozbudową, czy tak naprawdę budową nowego terminala na lotnisku Szczecin-Goleniów. W chwili obecnej powstaje nowa hala przylotów, tymczasowa hala, która pozwoli nam po zakończeniu przenieść tam właśnie dział przylotów i rozpocząć wyburzanie starej części budynku. Mamy nadzieję, że na tygodniach dostaniemy pozwolenie na budowę i będziemy mogli ogłosić duży przetarg na właśnie już budowę tego głównego budynku terminala lotniskowego Szczecin-Goleniów. Przypomnę, że wartość inwestycji to ponad 150 mln zł, z czego my zadeklarowaliśmy mniej więcej 50 mln zł, a na rok przyszły planujemy te 30 mln zł. Zobaczymy jak pójdzie przetarg i w jakim tempie będą wydawane pieniądze, ale na pewno jesteśmy już tutaj zdeterminowani do tego, żeby to lotnisko było powodem do chluby, a dzisiaj tak pewnie nie jest. Jeżeli chodzi o kwestie polityki gospodarczej, to kwoty są znacznie mniejsze, bo jednak głównie nasze działania to są działania miękkie. To są działania typu projekty promujące zachodniopomorską gospodarkę, jak np. „Pomorze Zachodnie innowacyjne, kreatywne, nowoczesne”. To są misje, targi, a więc wsparcie do coraz śміiej poszukujących innych rynków zbytu zachodniopomorskich przedsiębiorców, którzy szukają coraz dalej swoich okazji biznesowych i działania na rzecz chociażby wsparcia młodych naukowców. W tym roku zrobiliśmy pierwszą edycję „Innowator Pomorza Zachodniego”, konkursu, na który wpłynęła naprawdę bardzo duża ilość zgłoszeń. Prawie 50 zgłoszeń i to bardzo ciekawych. Będziemy starali się teraz te wszystkie pomysły, inicjatywy i innowacje łączyć z zachodniopomorskim światem biznesu po to, żeby podnosić tę innowacyjność, która wciąż wiemy pozostawia wiele do życzenia, nie tylko na Pomorzu Zachodnim, ale w ogóle w Polsce. Jest z tym coraz lepiej, ale jeszcze daleko od tych liderów europejskich, czy światowych. Jeżeli chodzi o politykę rynku pracy, jest ona głównie realizowana przez Wojewódzki Urząd Pracy, a więc to są vouchery zatrudnieniowe, wsparcie placówek kształcenia w szczególności zawodowego, bony szkoleniowe, kontynuacja Zachodniopomorskich Małych Skarbów, a więc dzisiaj trochę takiego programu wypartego przez tzw. babciowe, bo można powiedzieć byliśmy pewnego rodzaju pionierami w tym zakresie wsparcia powrotu rodziców, w szczególności kobiet, na rynek pracy w tym okresie jeszcze wczesnego, bym powiedział okresie macierzyństwa, gdy nasze „małe skarby” jeszcze są na tyle małe, że wymagają stałej opieki i dzięki temu programowi mogliśmy nie tylko dofinansowywać pobyty w przedszkolach, ale chociażby

tam, gdzie tego typu możliwości nie było, finansować zatrudnienie niani. Dzisiaj program jest w znacznie mniejszej skali, bo już dotyczy tylko wąskiej grupy dzieci, ale kontynuujemy go póki jest zainteresowanie. Jeżeli chodzi o kwestie polityki kapitału oraz spójności społecznej, to tutaj niewątpliwie w szczególności nasz, jeden z najaktywniejszych w Polsce, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej jest kreatorem niezliczonej ilości takich pionierskich, pilotażowych projektów. W chwili obecnej będziemy kontynuowali wsparcie powstawania lokalnych klubów rodzinnych. Dziesięć tego typu klubów jest zaplanowanych w partnerstwie z gminami na terenie zachodniopomorskiego. Będziemy kontynuowali takie projekty, które już są w niektórych powiatach bardzo dobrze znane, jak chociażby Regionalne Centra Kryzysowe, a więc takie wsparcie dla osób, które popadają, w różnego rodzaju problemy, depresje i wymagają po prostu wsparcia w kryzysie, w szczególności na tych obszarach wykluczonych. „Region dobrego wsparcia”, to projekt, który ma już swoją wielką tradycję i planowana jest kolejna jego edycja. Regionalna Sieć Diagnostyczno-Terapeutyczna, czy chociażby Social Silver, projekt dedykowany wykorzystaniu kapitału senioralnego, kapitału seniorów. Ponad 9 mln zł, to są nasze pieniądze z budżetu na wsparcie Zakładów Aktywności Zawodowych. W chwili obecnej zajmujemy drugie miejsce, jeżeli chodzi o ilość miejsc pracy dla osób z wysokimi stopniami niepełnosprawności. To jest ponad 750 w chwili obecnej miejsc tego typu. Kolejna placówka powstaje w Koszalinie. Bardzo się z tego powodu cieszymy, ale mamy świadomość, że to też kosztuje. Z jednej strony są to pieniądze z PFRON-u, ale to są również pieniądze z naszego budżetu dedykowane na utrzymanie tego typu miejsc pracy, ale tak naprawdę na aktywizację zawodową tych, którym w życiu najtrudniej. Wszystkie projekty, do których już przywykliśmy, które też się stały naszymi znakami rozpoznawczymi – tu mówię głównie o Społeczniku, o Grantach Strażackich, o Grantach Osiedlowych, ale również kontynuacja projektu takiego, który z którym wystartowaliśmy w tym roku, to jest projekt Nasze Zwierzaki, dot. wsparcia tych wszystkich placówek, głównie schronisk i przytulisk w takiej bieżącej działalności, w jakiejś małej rozbudowie, małej infrastruktury, czasami wręcz pomocy w szczepieniach czy w zakupie karmy dla zwierzątek. Na to przeznaczamy - zaczynając od 1 mln zł, na rok przyszły planujemy 1,5 mln zł, bo widzimy, że zainteresowanie ze stron samorządowców, NGO-sów jest w tym zakresie bardzo duże. Planujemy również Pomorze Zachodnie Młodych. To jest program grantów dla Rad Młodzieżowych, które w coraz większej ilości naszych miast i miasteczek się rozwijają. Chcemy mieć tego typu możliwość dla nich na ich aktywizację i wykorzystanie ich pomysłów. Polityka ochrony zdrowia to jest jak wiecie Państwo polityka, która jest głównie domeną, czy jest w zdecydowanej większości finansowana przez Narodowy Fundusz Zdrowia. Ale my, jak Państwo wiecie, w nasze zachodniopomorskie placówki inwestowaliśmy, inwestujemy i będziemy nadal inwestowali. Dzisiaj największe wyzwania inwestycyjne to jest niewątpliwie kontynuacja, czy zakończenie tak naprawdę już w dużej części budowy trzech wojewódzkich filii wojewódzkich stacji pogotowia ratunkowego. Ta największa z realizowanych, a więc w Koszalinie, wejdzie w główną fazę budowy. Można powiedzieć, że mamy już prawie zakończoną inwestycję w Drawsku. Jeżeli chodzi o Pyrzyce, to też chcemy wejść w tą taką kluczową fazę inwestycji. I można powiedzieć, że poza powiatem sławieńskim, który z przyczyn historycznych jest trochę z tyłu, bo był on operowany przez prywatnego operatora swego czasu, w chwili obecnej czynimy zabiegi, żeby uzyskać nieruchomość, działkę i to już będzie pewnie ostatnia taka filia, którą będziemy budowali czy też modernizowali. Bardzo się cieszę, że nasza WSPR-ka jest naprawdę najsilniejszą

w Polsce, jeżeli chodzi i o infrastrukturę i samochody, ale przede wszystkim o fantastyczną kadrę. Staże dla lekarzy i medyków to prawie 38 mln zł. To są pieniądze znowu zlecone nam z zakresu administracji rządowej. 10 mln zł przeznaczamy na dosprzętowanie, na różnego rodzaju drobniejsze prace w naszych szpitalach i jednostkach ochrony zdrowia. Wiemy, że rokrocznie mamy różnego rodzaju problemy, powiedzmy, że zepsuje się rentgen, czy jakieś inne urządzenie. Czasami szpitala nie stać z własnych pieniędzy i wówczas takie pieniądze pozwalają na wsparcie naszych zachodniopomorskich szpitali. Dalej mamy program zachęt dla studentów pielęgniarstwa i przeznaczamy na to 300 tys. zł, chociaż na szczęście powiem ten kryzys z naborami mamy już za sobą. Można powiedzieć, że ten zawód przeżywa swoją jakąś rewitalizację i widzimy duże zainteresowanie młodych ludzi kształceniem na tym kierunku, chociaż wiemy, że to kształcenie jest bardzo skomplikowane. Jest wielkim wyzwaniem, ale z drugiej strony coraz więcej młodych ludzi wiąże swoje nadzieje właśnie z tym zawodem jako perspektywicznym, co nas bardzo cieszy. 6,5 mln zł, które dedykujemy dla naszych jednostek, realizują projekty w ramach KPO. Jak Państwo pewnie wiecie, KPO nie finansuje VAT-u. Szpitale nie mogą rozliczać VAT-u, w związku z tym w tych wydatkach na VAT staramy się wspierać szpitale, nasze jednostki po to, żeby mogły skutecznie zrealizować projekty w ramach Krajowego Planu Odbudowy. Jeżeli chodzi o politykę edukacyjną i wsparcie sportu, to jak Państwo wiecie, to nie jest domena samorządu województwa, jednak placówki głównie spoczywają na barkach samorządów gminnych, miejskich oraz powiatowych. Natomiast mamy pięć wojewódzkich jednostek oświatowych. To jest skumulowany budżet prawie 32 mln zł. Mamy programy, w tym taki program edukacyjny na rzecz systemu koordynacji i monitorowania regionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego. To jest projekt współfinansowany z EFS+. Plus te projekty, które mają promować aktywność dzieci i młodzieży, a więc projekty na sport dla dzieci i młodzieży, rozwój infrastruktury sportowej, a więc powrót do naszej współodpowiedzialności za wojewódzki program rozwoju bazy sportowej. Mogę powiedzieć, że w tym roku nie za wiele inwestycji udało się zrealizować, dlatego, że samorządy nie były do tego przygotowane. One dopiero robią dokumentację, przygotowują się do procedur przetargowych. Zgodnie z naszą umową z Ministerstwem Sportu, do każdej złotówki, którą daje ministerstwo z tzw. totalizatora, my dokładamy kolejną złotówkę. Przewidzieliśmy 16 mln zł, ale zobaczymy, jaka będzie wydolność po stronie beneficjentów, jaka będzie wydolność po stronie ministerstwa. Natomiast zakładaliśmy, że te niewykorzystane w tym roku pieniądze przeniesiemy na rok przyszły, czyli te 8 mln, które miały być na ten rok przenosimy na rok przyszły i mamy kwotę ponad 16 mln zł. Wszystko teraz w rękach beneficjentów i ministerstwa, ale też 2-3 mln zwiększamy. Zgodnie z Państwa wnioskami, wydatki na tak zwaną małą infrastrukturę sportową, a więc na dosprzętowanie, na małe remonty boisk i taką, bym powiedział, infrastrukturę często przyszkolną, które to nabory wciąż cieszą się bardzo dużym zainteresowaniem. Wszystko jest coraz droższe, więc proponujemy zwiększenie tych wydatków o 2-3 mln zł. Tak jak wspominałem, jednym z większych wydatków w ramach naszego budżetu, to są wydatki na kulturę, a więc na nasze jednostki. To są wydatki zarówno w tym wymiarze inwestycyjnym, jak i wydatki o charakterze bieżącym, a więc utrzymanie tych jednostek. Z tego, co planujemy w inwestycjach, to jeżeli chodzi o Muzeum Narodowe, pewnie Państwo widzicie program Phoenix, który jest realizowany, który będzie pozwalał nam na wyremontowanie dachów i poddaszy budynku głównego na Wałach Chrobrego. To nie jest jeszcze to, co ja sobie wymarzyłem, a więc kompleksowa modernizacja całego tego budynku, która będzie

możliwa po tym, gdy rozpocznie się budowa Teatru Współczesnego. Natomiast to już jest krok w takim dobrym kierunku i te prace widać, więc w przyszłym roku będziemy je kontynuowali. W końcu udało nam się, jeszcze chyba nie podpisaliśmy umowy, ale jesteśmy już bardzo blisko, aby znaleźć wykonawcę na przebudowę placu Solidarności. Przebudowa nie będzie może tak rewolucyjna, ale chcemy bardziej zazielenić plac. Jest on już trochę taki ugryziony zębem czasu. Chcemy go zmodernizować, umieścić pod spodem zbiornik na wodę opadową po to, żeby wykorzystywać ją do podlewania właśnie zieleni, która będzie bardziej liczna na tym placu. Budowa zrównoważonego Centrum Rozwoju Eco Futurium w Koszalinie. Tego tematu nie będę rozwijał. Jesteśmy w chwili obecnej na etapie projektowania. Projektant jest na etapie mocno zaawansowanym i w przyszłym roku chcielibyśmy ogłosić przetarg na realizację tej inwestycji. Zamek Książąt Pomorskich i to co nas czeka, a więc modernizacja dziedzińców, to jest niemałe wyzwanie, bo mieliśmy na to przeznaczone 25 mln zł, a po przetargu wyszło 40 mln zł. W chwili obecnej staramy się przeprojektować, bo to jest jednak przesadzona kwota. Dziedzińce po prostu trzeba zrobić i pod nimi trzeba zrobić infrastrukturę, bo takie są zalecenia inspektorów nadzoru, więc będziemy próbowali w przyszłym roku, mam nadzieję, że ze skutkiem już właściwym, ogłosić przetarg i zmieścić się w budżecie, który mamy zaplanowany. Ogrody w Przelewicach, to jest budowa i remont dworu, ale przede wszystkim rozpoczęcie modernizacji placu folwarcznego. Drugi etap finansowany z tej perspektywy funduszy unijnych i dalszej modernizacji tego przepięknego kompleksu folwarcznego. Zwiększamy również budżet na program ochrony zabytków do 5 mln zł. To wciąż jest kropla w morzu potrzeb. To są takie pieniądze, które pozwalają zabezpieczyć często jakiś dach ciekący w zabytku, natomiast to nie są takie pieniądze, które pozwalałyby na kompleksowy remont jakiegokolwiek, nawet jednego obiektu. Mamy sporo kościółków, sporo różnego rodzaju murów obronnych, które się ostały, baszt. To wszystko spoczywa często na barkach samorządów i w związku z tym chcemy ten program kontynuować, zwiększając jego finansowanie o 1 mln zł w roku przyszłym. Jeżeli chodzi o politykę ekologiczną, to jest ona dla nas bardzo ważna, chociaż nie jest wielka w skali finansowej, ale realizujemy projekty albo poprzez własne działania proekologiczne, albo poprzez Zachodniopomorski Zespół Parków Krajobrazowych. Dwa dni temu podpisaliśmy umowę na opracowanie planu ochrony i organizacji tych parków. Kolejne cztery będziemy mieli opracowane, to trochę potrwa, bo to inwentaryzacja środowiskowa, ale wszystkie działania w tym zakresie chcemy kontynuować. W szczególności w zakresie ochrony parków krajobrazowych, ale chcemy też kontynuować działania zachęcające i promujące ekologię na Pomorzu Zachodnim. Jeżeli chodzi o turystykę, to również tutaj mamy w szczególności te działania miękkie, a więc nasze partycypacje w imprezach, które promują region jako destynację turystyczną. Mówię tutaj o takich historycznych, jak chociażby Festiwal Słowian i Wikingów, pewnym markowym Festiwalu Wina, ale w przyszłym roku też chcemy wesprzeć zjazd Nowej Hany w Stargardzie. To będzie duże wydarzenie, które też spowoduje, że na Pomorze Zachodnie będzie jakaś część reflektorów zwrócona. Polsko-Niemieckie Dni Turystyki Rowerowej, które cieszą się niegasnącym powodzeniem. I to są te działania. Natomiast oprócz tego, tak jak mówiłem, to działanie inwestycyjne to jest przede wszystkim dalszy rozwój ścieżek rowerowych na Pomorzu Zachodnim. Jeżeli chodzi o wsparcie obszarów wiejskich, to 17 mln zł, które w przyszłym roku przeznaczymy na drogi dojazdowe, głównie do gruntów rolnych w ramach tzw. FOGR-u, a więc Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych. Granty Sołeckie, które cieszą się niegasnącym zainteresowaniem. Piękna Zachodniopomorska Wieś,

wsparcie dla pszczelarzy. Tu się znalazły również na prezentacji Przyjazne Ogrody, chociaż Przyjazne Ogrody są zlokalizowane raczej w miastach niż na wsi, ale można powiedzieć, że to jest polityka wiejska realizowana na obszarach miejskich. Tak to przyjmijmy w takim razie na potrzeby tej prezentacji. Tak jak powiedziałem, niektóre te działania są na pograniczu różnych polityk, w związku z tym trudno je tak wprost zaklasyfikować, czy przypisać do jakiś konkretnych. Jeżeli chodzi o politykę samorządową, to oczywiście wsparcie bezpieczeństwa i tutaj współpraca z WOP-rem, z Państwową Strażą Pożarną, z Ochotniczą Strażą Pożarną, czy z Policją będzie kontynuowanie na poziomie tych wszystkich grantów wspierających działania treningowe, wszelkie kompetencje miękkie. Poza oczywiście konkursami, które mamy w ramach funduszy europejskich, chociażby dla Ochotniczych Straży Pożarnych w zakresie ich dosprzętowania. Tego nie widzimy w budżecie, ale to są działania, które realnie podejmujemy. I *last but not least*, a więc nasze największe wyzwanie, jeżeli chodzi o taką politykę samorządową, chcemy dokapitalizować ZARR po to, żeby wspólnie z Gminą Miastem Szczecin i Pomorskim Uniwersytetem Medycznym wybudować zakład unieszkodliwiania odpadów medycznych, tak żeby te odpady medyczne nie krążyły, nie wiadomo gdzie, więc musimy mieć pełną kontrolę nad tym. Tego typu inwestycja spowoduje, że będziemy mieli w województwie takie właściwe miejsce które będzie obsługiwało przede wszystkim nasze szpitale, ale nie tylko, bo również szpitale kliniczne i mam nadzieję szpitale powiatowe. Rozbudowujemy regionalną infrastrukturę informacji przestrzennej, oczywiście we współpracy z powiatami, które mają bazy danych informacji przestrzennej, a więc prowadzą cały ten system kartograficzno-geodezyjny. I to kolejne duże wyzwanie. Tutaj mogę powiedzieć, nadrabiamy zaległości i stajemy się jednym z liderów jeżeli chodzi o dostępność do informacji przestrzennej dla naszych mieszkańców. Chcemy również podjąć się remontu tego miejsca i tego budynku, który już bym powiedział swoje lata ma i wymaga zarówno takiego gruntownego podejścia wspólnie z Wojewódzkim Urzędem Pracy, bo to są połączone budynki. Chcemy, żeby to miejsce było po prostu nowoczesne i ekologiczne. Wiemy, że ten remont, który był tu realizowany 30 lat temu, w chwili obecnej, nie spełnia takich oczekiwań, jakich byśmy chcieli, więc chcemy w przyszłym roku chcielibyśmy rozpocząć również to wyzwanie. To wszystkie rzeczy, które znajdują się w naszym budżecie. Mogę powiedzieć, jeszcze raz podkreślając, jesteśmy bardzo konsekwentni, więc konsekwentnie realizujemy politykę proinwestycyjną na rzecz rozwoju naszego województwa. Jak Państwo wiecie, można powiedzieć historycznie od wielu lat, mamy jedno z największych nakładów inwestycyjnych na mieszkańca w całej Polsce. To jest oczywiście niełatwe, bo powiedzmy wprost nie jesteśmy najbogatszym województwem, ale też mam takie głębokie przekonanie, że nasza konsekwentna polityka proinwestycyjna jest doceniana przez naszych mieszkańców i nie tylko. Również przez inwestorów, przez turystów, więc kontynuujemy tę misję rozwoju województwa zachodniopomorskiego. Bardzo serdecznie dziękuję Państwu za uwagę i w razie pytań jestem do dyspozycji. Dziękuję bardzo.

Prezentacja Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego Ogierda Geblewicza w sprawie projektu budżetu Województwa Zachodniopomorskiego na 2026 rok jest załącznikiem nr 14 do protokołu.

Radny Województwa Zachodniopomorskiego Rafał Niburski: Szanowna Pani Przewodnicząca, Szanowny Panie Marszałku, Wysoki Sejmiku. Słuchając tej wypowiedzi

pana Marszałka, mogę powiedzieć, że część debaty, którą w zeszłym roku odbyliśmy w tej sali na temat budżetu, można byłoby przenieść żywcem na ten rok, ponieważ po raz kolejny słyszymy o ambitnym budżecie, po raz kolejny w budżecie znajdują się te same zadania, jak chociażby tarasy na Zamku Książąt Pomorskich. Jedyne, co się zmieniło, to grafika. Muszę przyznać, że w tym roku te grafiki, które pan Marszałek prezentował, są dużo lepsze, więc proszę pogratulować i podziękować twórcy. A teraz przechodząc do samego budżetu, to suche liczby. Mamy spadek dochodów o 400 mln zł, wzrost wydatków o ponad 100 mln zł, ale co jest zatrważające? Po raz pierwszy chyba od wielu lat mamy deficyt budżetowy, który wynosi prawie 500 mln zł, z czego 48 mln zł tego deficytu będzie finansowane z pożyczki. I też co jest zatrważające, że w kolejnych latach – fakt, że WPF jest do 2040 roku i że to jest długa perspektywa, ponieważ nie wiemy co będzie w 2040 roku, bo nie wiemy co będzie za rok, za dwa, ponieważ myślę, że w 2018 roku, kiedy odbywała się w tej sali debata na temat budżetu, to nikt nie przewidywał, że za chwilę będzie pandemia COVID, czy Rosja zaatakuje Ukrainę, więc to są jakby dalekosiężne plany, ale z tych bliższych – na lata 2027-2028 również WPF przewiduje deficyt. W 2027 rok ponad 180 mln, w 2028 ponad 146 mln i WPFie również możemy ten spadek dochodów w tych tabelach zaobserwować. Wracając do budżetu, to mamy również spadek dochodów z subwencji ogólnych, ale też, co jest ciekawe, tam w budżecie zawarte są źródła dochodów. Jednym z tych źródeł są środki zewnętrzne, pozyskiwane z tak krytykowanego i na tej sali i krytykowanego przez obecnie rządzącą koalicję w kraju tych programów, które powstały w czasach rządów Prawa i Sprawiedliwości, czyli Polski Ład, Fundusz Inwestycji Strategicznych czy Fundusz Rozwoju Dróg, bo Fundusz Rozwoju Dróg to jest 2018 rok. Mamy również, że jednym z podstaw tych dochodów jest Fundusz Kolejowy. To też jest sukces Prawa i Sprawiedliwości. Utworzenie tego Funduszu nastąpiło w grudniu 2005 roku, wszedł w życie w 2006 roku, a wówczas rządziło w kraju Prawo i Sprawiedliwość, więc tak krytykowane te programy PiS-owskie jednak stanowią pewną część budżetu województwa zachodniopomorskiego. I wbrew temu, co niektórzy mówią, to nie są kartonowe czek, ponieważ z tego programu została sfinansowana częściowa budowa stacji pogotowia. Tych stacji, o których mówił pan Marszałek, to bodajże było ponad 14 mln zł i to nie jest kartonowy czek, ponieważ jedna z tych stacji znajduje się w Szczecinie przy ul. Duńskiej, tam jest obok Biedronka, gdzie czasami zdarza mi się robić zakupy, to ja tam nie widzę kartonu, tylko widzę realną stację pogotowia, z której wyjeżdżają karetki, aby pomagać ludziom, więc może na przyszłość, zamiast mówić o kartonowych czekach, to trzeba jednak mówić o realiach, a nie to, co jest napisane w przekazach dnia. Jeśli idzie o te polityki sektorowe, o których mówił pan Marszałek, to oczywiście mamy wzrost na kulturę, co może cieszyć i przede wszystkim wzrost na ochronę zdrowia, to jeszcze bardziej może cieszyć, ale już w turystyce, czy pomocy społecznej mamy spadek. Bardzo ciekawą pozycją również w budżecie z mojego punktu widzenia, jako członka Komisji Kultury, jest dofinansowanie działalności Książnicy Pomorskiej kwotą aż 21,5 mln zł. Oczywiście promocja czytelnictwa, działalność biblioteki jak najbardziej tak, ale z tego miejsca zaapelowałbym, żeby Książnica Pomorska podjęła jakieś działania, żeby trochę wkroczyć w ten XXI wiek, ponieważ dzisiaj w Książnicy mamy taką sytuację, że aby zamówić w czytelni książkę, trzeba wypełnić sto karteczek papierowych w dwóch pozycjach. Chyba nie tak to powinno w XXI wieku wyglądać, bo wypełnienie tych karteczek, jeżeli się zamawia więcej niż jedną czy dwie pozycje, zajmuje 20-30 minut, więc zanim się jeszcze wyszuka w katalogu, to może to zniechęcić do skorzystania z czytelni, a może i już zniechęca, ponieważ kiedy jestem w Książnicy i korzystam z czytelni, to jednak

widzę, że tam jakiegoś wielkiego obłożenia korzystających z czytelni nie ma, więc może czas najwyższy wejść w XXI wiek. Tak samo, jeśli idzie o zbiory – mamy też pewne zbiory, które mają już ponad 50 lat. One są głównie tylko dostępne w czytelni po jednym egzemplarzu, więc może tak jak to robi np. Kujawska Biblioteka Cyfrowa, być może czas pomyśleć o ich digitalizacji, żeby były one dostępne w formie elektronicznej, bo wydaje mi się, że w XXI wieku powinien być to standard. Można też pomyśleć o jakiejś aplikacji bibliotecznej, bo jeżeli Miejska Biblioteka Publiczna, jednostka Gminy Miasta Szczecin ma taką aplikację, to też nie widzę powodu, aby Książnica takowej aplikacji nie miała, więc może zamiast obchodzić 120-lecie bibliotek na Pomorzu Zachodnim, gdzie jak tutaj było na początku zaznaczone Pomorze Zachodnie do Polski należy 80 lat, to może niech pan Dyrektor pomyśli o skoku w XXI wiek, jeśli idzie o działalność tej instytucji. Bardzo ciekawa pozycja, i to też mnie zastanawia, ponieważ była już mowa o tym, że nie będzie Centrum Integracji Cudzoziemców w Szczecinie, a jednak w budżecie województwa zachodniopomorskiego 738 810 złotych na realizację tego celu. To samo mamy również w WPF, gdzie jest pewna kwota i tutaj mogę postawić pytanie, czy to Centrum Integracji Cudzoziemców będzie integrować cudzoziemców, pomagać im w znalezieniu pracy, załatwieniu formalności, czy to mieszkańcom Ukrainy, byłym mieszkańcom Ukrainy, teraz mieszkańcom Pomorza Zachodniego, dotkniętych wojną, czy to chodzi tutaj o tzw. subsaharyjskich inżynierów. Idąc dalej, jeśli idzie o pozycję budżetu, o tym budynku Pan mówił, tylko ja bym chciał, żeby Pan uściślił, co będzie ten remont budynku Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego konkretnie obejmował, ponieważ to jest pozycja w budżecie, ale tak naprawdę nie wiemy jakie są planowane prace i na ile to będzie rozłożone. Dalej w budżecie województwa zachodniopomorskiego mamy również pozycję poręczenia kredytu dla szpitala w Zdunowie. Szpital w Zdunowie już chyba kilkanaście lat temu został wchłonięty przez szpital przy ul. Arkońskiej. Mamy też poręczenie właśnie kredytu konsolidacyjnego dla szpitala na Arkońskiej. To jest jakby związane z tymi dwiema placówkami, a więc to pytanie brzmi, ile jeszcze będziemy ponosić w budżecie województwa zobowiązań szpitala w Zdunowie. I taka jeszcze jedna ciekawa pozycja – 2 mln zł na dokapitalizowanie spółki Fundusz Pomerania, jak tutaj jest zapisane w budżecie, na zapewnienie nowych możliwości rozwojowych. Chciałbym się też dowiedzieć, jakie to są te nowe możliwości rozwojowe, jeśli idzie o działalność Funduszu Pomerania, że aż trzeba 2 mln zł dokapitalizować tę spółkę. Jeśli idzie o budżet, to mam też połączone z WPF-em pytanie, czy w dalszym ciągu samorząd województwa przewiduje dofinansowanie budowy nowej siedziby Teatru Współczesnego w Szczecinie. I przechodząc jeszcze krótko do WPF-u, podwyższenie właśnie tego też, co Pan mówił przed chwilą kapitału zakładowego w ZARR. Skąd niekąd słuszna inicjatywa, jakby budowa spalarni odpadów medycznych, tylko pytanie, gdzie ta spalarnia będzie umiejscowiona, bo swego czasu też były plany budowy spalarni odpadów medycznych obok lotniska w Goleniowie, co wywołało ostry protest mieszkańców. Odbływały się konsultacje, w samych tych konsultacjach i jakby spotkaniach tego komitetu protestacyjnego tutaj wspólnie z ówczesnym posłem dzisiaj radnym Leszkiem Dobrzyńskim, uczestniczyłem. Bardzo mocno za tą inwestycją optował dyrektor, prezes lotniska w Goleniowie, więc pytanie, czy to jest w dalszym ciągu ta sama inwestycja w tym samym miejscu, czy to będzie w zupełnie nowym miejscu, czy nie ma jeszcze planów i dopiero ta koncepcja będzie opracowywana. Jeszcze moje ostatnie pytanie tutaj. W WPF mamy zadanie: Park Narodowy Doliny Dolnej Odry. Tam jest zapisany ponad 1 mln zł na realizację tego zadania. Tylko pytanie, w jakim, celu skoro weto Prezydenta zakończyło inicjatywę tego

parku. Słyszałem o tym, co mówiła Pani Minister Henning-Kłoska, ale w tej chwili nie ma żadnych realnych działań, więc pytanie po co ta pozycja w budżecie i też to powtórzę, w mojej ocenie veto Prezydenta Nawrockiego zakończyło sprawę. Oczywiście, mając na uwadze to, co przed chwilą przedstawiłem w telegraficznym skrócie, Klub Prawa i Sprawiedliwości nie zgłasza za tym budżetem, a kończąc, zadam pytanie używając skrótu myślowego, bo nie będę rozwijał. Gdzie jest tomograf? Dziękuję bardzo.

Radny Województwa Zachodniopomorskiego Leszek Duklanowski: Pani Przewodnicząca, Panie Marszałku, Szanowni Państwo, mam takie pytanie. W projekcie budżetu jest pozycja: obrona cywilna, zadania z zakresu o charakterze obronnym, wynikające z ustawy o ochronie ludności i obronności i to jest kwota 5 tys. zł. Jest to kwota wyjątkowo mała i chciałbym się zapytać, na jakie cele jest ona przeznaczona, bo dzisiaj w sytuacji takiego zagrożenia w naszym państwie, w naszym regionie mówi się o większej działalności w zakresie obrony cywilnej i nie wiem, na co jest ta kwota. Tu przewodniczący Rafał Niburski mówił o kwocie WPF-ie na Park Doliny Dolnej Odry. W budżecie, w projekcie budżetu na 2026 rok jest kwota trzysta siedemdziesiąt sześć tysięcy sto cztery tysiące trzysta pięćdziesiąt. To jest po prostu z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska. Też w przypadku obecnej sytuacji są to pieniądze, które do pewnego stopnia nie są konkretnie zapisane. Konkretnie przydatny, bo myślę, że projekt Park Doliny Dolnej Odry został zawetowany przez pana Prezydenta. Jeszcze chciałbym taką jedną drobną uwagę dotyczącą literówek może, bo to też nie jest może takie istotne, ale w promocji jednostek samorządu terytorialnego, to jest na stronie 98, pozycja Pomorze Zachodnie, innowacyjne, kreatywne, nowoczesne. Tam są różne litery, raz duże, raz małe przy tych nazwach, także myślę, że to taka sprawa porządkowa i myślę, że warto by było do tego wrócić. Chciałem też jeszcze zadać takie pytania dotyczące, takich zagadnień. W ramach zadania przebudowa dróg i mostów jest kwota 40 mln zł. Na co te środki są przeznaczone? Następnie dokumentacja techniczna na zadanie drogowe za prawie 7,4 mln zł i poprosiłbym o informację, na co te środki są przeznaczone. Konkretnie jakie to są zadania. Dziękuję.

Radna Województwa Zachodniopomorskiego Agnieszka Kurzawa: Szanowni Państwo, ten budżet jest bardzo lakoniczny. Mam porównanie, jak wyglądały budżety w Radzie Miasta Szczecin i tam, pomimo też różnych niedociągnięć, jednak były konstruowane w sposób bardziej skrupulatny, opisowy, gdzie radni mogli widzieć, na co konkretnie są przeznaczone pieniądze. Tutaj tego brakuje. I teraz tak, w wielu pozycjach mamy informację o tym, że jest pozycja zakup usług pozostałych. Tak naprawdę nie wiemy, co się za tym hasłem kryje. W rozwoju przedsiębiorczości mamy prawie 4 mln zł na ten cel. Drogi publiczne wojewódzkie ponad 33 mln zł. Promocja jednostek samorządu terytorialnego mamy kolejno 4,884 mln zł i 5,94 mln zł. Chciałam tutaj zadać pytanie, czy to są pieniądze również na jakieś akcje promocyjne. Wiem, że Urząd Marszałkowski bardzo lubi wydawanie pieniędzy na promocje. I teraz tak, jeśli chodzi też na przykład o kolejne pozycje. Mamy 400 tys. zł na promocję Społecznika. Jest to blisko 10% kosztów całego programu. Reklama ma się odbywać w internecie, w mediach społecznościowych. Na promocję Społecznika szły pieniądze do takich spółek jak Agora, TVN, gdzie po 50 tys. zł było przeznaczanych na promocję, gdzie, umówmy się, Wyborcza Szczecin raczej jest już upadłą gazetą i raczej nikt jej nie czytuje. Natomiast promocja właśnie odbywa się w takich mediach. Ma być wydane 1 mln zł na promocję województwa poprzez kulturę. Blisko 1,5 mln zł na promocję

trasy rowerowej. Mają być to m.in. banery i billboardy. Mamy również promocję województwa i kreowanie marki regionu. Tutaj ma być wydane ponad 4,4 mln zł. Wcześniej na przykład pieniądze szły w 2020 roku, zakup czasu antenowego i emisja spotów promujących potencjał gospodarczy Pomorza Zachodniego. Nie trudno szukać, gdzie poszły te pieniądze. Poszły do TVN-u w kwocie 900 tys. zł. I tak jest praktycznie co roku, gdzie pieniądze na promocję trafiają do TVN-u, do Agory, Wyborczej, żeby promować różne wydarzenia, czy też markę Pomorza Zachodnie. I tutaj, tak jak pan Przewodniczący powiedział, są pieniądze na promocję pana Marszałka, są pieniądze na promocję w takich mediach, jak już wcześniej mówiłam, natomiast nie ma pieniędzy na tomograf i leczenie dzieci. Dziękuję bardzo.

Radny Województwa Zachodniopomorskiego Krzysztof Nieckarz: Pani Przewodnicząca, Wysoki Sejmiku, mam pytanie, ile w budżecie na 2026 rok jest środków z KPO. Czy mamy taką wiedzę? Mamy to policzone, bo ile środków na jachty i solaria i inne rzeczy to my wiemy, natomiast chcemy się dowiedzieć ile środków tak oczekiwanych z KPO. Dziękuję.

Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego Olgierd Geblewicz: Wysoki Sejmiku, spróbuję na część pytań odpowiedzieć, a część ma taki zakres szczegółowości, że pewnie raczej prosiłbym o to, że wykraczają one poza jakby materiał samej uchwały budżetowej, część jest po prostu dzisiaj nie do podania, bo to tak odpowiadając na jedno z pytań dotyczących rozpisania szczegółowego, na jakie konkretnie drogi i mosty przeznaczymy pieniądze, to ja odpowiadam. Planujemy budżet, jeżeli będziemy mieli ten budżet zatwierdzony, to metodologia jest następująca. Zachodniopomorski Zarząd Dróg Wojewódzkich ma te pieniądze w dyspozycji. Występuje do wszystkich swoich rejonów o podanie propozycji najpilniejszych według nich i najbardziej potrzebnych inwestycji. ZZDW składa to następnie na mapę, żeby do każdego z naszych oddziałów trafiły analogiczne pieniądze. Dbamy, żeby rozwój województwa był rozwojem zrównoważonym. Następnie tego typu zadania są zatwierdzane, więc to jest dopiero początek roku, kiedy po zatwierdzeniu budżetu dajemy dysponentom tych pieniędzy szansę. Oczywiście to nie jest tak, że oni dzisiaj nie wiedzą, natomiast jeżeli chodzi o modernizację, są one realizowane na zgłoszenia. Jeżeli chodzi o dokumentację, tam gdzie jest potrzebna dokumentacja, to oczywiście realizujemy zadania, które mają dokumentację stworzoną, natomiast czasami jest dokumentacja zrobiona niekoniecznie akurat na najpilniejsze zadanie, dokumentacje są tylko i wyłącznie niezbędne do pewnej specyfiki, do przebudowy, a nie do modernizacji. Taka jest metodologia, więc dzisiaj i ona jest nie tylko naszą domeną, ale domeną wszystkich województw i w związku z tym na takie pytanie nie odpowiem. Natomiast lista inwestycji, które są akurat realizowane właśnie w oparciu o dokumentację jest w załączniku, jakim jest wykaz inwestycji oraz wieloletnia prognoza finansowa. Jeżeli chodzi o kwestię KPO, jachtów, solariów. Nie planujemy zakupu jachtu. Województwo kujawsko-pomorskie planuje zakup jachtu. Nie planujemy zakupu solariów, także nie wiem, chyba że będzie wniosek tutaj z Kancelarii Sejmiku na wniosek części radnych, że jest taka potrzeba, to rozważymy. Natomiast nie mamy tego w planach. Co do zasady, jeżeli chodzi o projekty KPO, to uzyskaliśmy grant na około 20 mln zł w układzie wieloletnim i w przyszłym roku, w czerwcu kończymy ten projekt. To jest projekt promujący uczenie się przez całe życie, dedykowany różnym segmentom, gdzie staramy się robić te projekty zachęcające do studiowania, do pogłębiania swojej wiedzy. Promujemy

naukę jako taką, ale to jak mówimy sama nazwa wskazuje projekt uczenia się przez całe życie, więc tutaj również przedmiotem objęci są ludzie w zasadzie w każdym wieku, aż po wiek senioralny. To jest największy projekt realizowany przez Urząd Marszałkowski. Natomiast nasze jednostki ochrony zdrowia, to jest Zachodniopomorskie Centrum Onkologii oraz szpital przy ul. Arkońskiej złożyły skuteczne aplikacje, mają przyznane środki i dzisiaj mówiłem o tym, że zabezpieczamy dla tych szpitali pieniądze na VAT czy na pokrycie części VAT-u właśnie w ramach inwestycji, które realizują w KPO. Jeżeli chodzi o KPO, to z naszej perspektywy uczenie się przez całe życie. Jeżeli chodzi o kwestie promocji, to oczywiście jest kwestia dyskusji. Uważam, że nasz region ze swoją specyfiką i PKB związanym z turystyką mniej niż 15% jest w sposób oczywisty predysponowany do tego, żeby czynić nakłady inwestycyjne w tym zakresie. To, czy to jest dużo, czy mało, wie Pani, to jest trochę tak, że zależy z czym równać. Jak miałbym porównać z budżetami na promocję za czasów Prawa i Sprawiedliwości wszystkich rzeczy, to bym powiedział, że to bida z nędzą. Natomiast z punktu widzenia promocji innych regionów, to uważam, że pomimo tego, że mamy, tak jak Pani powiedziała, jakby chwalimy się skutecznością, bo dostajemy szereg nagród również w zakresie chociażby promocji w social mediach. Mówię nie przez pryzmat ilości nakładów na social media, tego co tam publikujemy i co jest lajkowane, podawane dalej, gdzie są interakcje. To ja powiem tak, w relacji nakładów w stosunku do tego jaki efekt uzyskujemy, to ja uważam, że nie mamy się czego wstydić. Bardzo często wygrywamy z regionami, które dużo więcej pieniędzy alokują na wydatki promocyjne i to jest do sprawdzenia. To w jakich mediach to już pozostawiam kwestię dotyczącą ofert i przetargów. Nie będę, nie będę w to wnikał. Jeżeli chodzi o kwestię Parku Doliny Dolnej Odry, bo to wywoływało pytania ze strony dwojga Państwa Radnych. Po pierwsze rzeczywiście parki krajobrazowe promowały to miejsce również w kontekście prac nad stworzeniem nowego pierwszego od kilkadziesiąt lat Parku Narodowego w Polsce na zlecenie Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska. Między innymi powstała taka właśnie monografia Międzyodrza, ale nie tylko. Prowadzone są działania o charakterze monitoringu środowiskowego na tym terenie. I powiem tak, Prezydent ustawę o powstaniu parku narodowego zablokował, ale nie oznacza to, że nagle ten teren stracił ochronę prawną w zakresie wartości przyrodniczych. To jest nadal park krajobrazowy. Różnica pomiędzy parkiem krajobrazowym, a parkiem narodowym jest taka, że park krajobrazowy jest nieco niższą formą ochrony, ale nadal podlega ochronie. Po drugie, różnica jest taka, że parki krajobrazowe są zaopiekowane przez naszą zachodniopomorską jednostkę, a więc regionalną. Parki narodowe, jak wiecie Państwo, podlegają pod ministerstwo, więc przyroda jest przyrodą. My te nakłady, które zamierzamy czynić mają zmierzać do dalszej ochrony tego terenu, a więc kończymy inwentaryzację środowiskową. Przystępujemy do aplikacji, w przyszłym roku będziemy aplikowali do Funduszu Live Plus na objęcie części tego przepięknego terenu, tak zwaną aktywną formą ochrony. Jak Państwo wiecie, ten obszar stepowieje, ponieważ kanały zarastają. W związku z tym potrzebne tam jest – przynajmniej w opinii części ekspertów, bo część ekspertów uważa, że tam nic nie powinno być dotykane – natomiast w opinii tej części ekspertów, z którymi ja się zgadzam, tam jest potrzebne po prostu stopniowe bagrowanie tych wszystkich kanałów. I będzie to, mam nadzieję, realizowane w formule parku krajobrazowego. Jeżeli powstanie oddział, bo o tym słyszymy, to są plany ministerialne, oddział parku narodowego, to wtedy oczywiście władztwo nad tym przejmie ministerstwo, co dalej nie zmienia faktu, że my swoją cegiełkę w tym zakresie chcemy dołożyć. Jeżeli chodzi o kwestie dotyczące tych rzeczy, o które bardzo dużo tych

pytań padało. Pewnie nie wszystkie, niektóre pewnie będą związane z tym, że jeżeli Państwo będziecie posiadali niezaspokojony głód wiedzy, to ja Was zachęcę do złożenia interpelacji w tym zakresie, ponieważ dokument jakim jest jednak tak skomplikowany budżet, a więc plan finansowy w odniesieniu do samorządu województwa i ponad 40 jednostek mu podległych jest dokumentem o pewnym rzeczywiście stopniu ogólności i dopiero tak określony plan pozwala na realizację już konkretnych działań, zarówno w ramach Urzędu Marszałkowskiego, jak i tych jednostek. Z tych rzeczy, które wynotowałem. Jeżeli chodzi o spalarnię w Goleniowie, to była inicjatywa prywatnego inwestora, który chciał kupić działkę od spółki Port Lotniczy Szczecin-Goleniów. My to dosyć skutecznie zablokowaliśmy, między innymi ze względu na protesty społeczne, ale też ze względu na konkurencyjność powiedzmy naszego projektu. Przy czym tamta spalarnia miała być zlokalizowana w miejscu nie do tego przeznaczonym. Nasza ma być na Ostrowie Grabowskim, dokładnie jedna instalacja przy drugiej. Tamta instalacja miała być instalacją utylizacji odpadów niebezpiecznych, a więc nie tylko medycznych. wszystkich innych niebezpiecznych, co też potęgowało zrozumiałe protesty społeczne. To będzie instalacja dedykowana wprost odpadom medycznym, które muszą być dobrze zabezpieczone, bo dzisiaj w Polsce widzimy różnego rodzaju afery, że te odpady medyczne jeżdżą po całej Polsce i na końcu nie wiadomo, co się z nimi dzieje, bo te firmy, które wygrywają przetargi, nie do końca są transparentne w tym zakresie. Tutaj uspokajam, to będzie na takim bezpiecznym terenie i to będzie na potrzeby naszych jednostek, a nie jakichkolwiek odpadów niebezpiecznych, zwożonych tutaj z całego świata. Jeżeli chodzi o Teatr Współczesny, to na razie jesteśmy w fazie deklaracji i zabezpieczenia tych pieniędzy w ramach funduszy europejskich. Tego nie widać w naszym budżecie, bo te pieniądze mają pochodzić z przesunięcia, nad którym pracujemy z Komisją Europejską – dostaliśmy taki pozytywny feedback. Jesteśmy teraz w ramach śródkresowego przeglądu i w ramach zmian w strukturze w związku z wyznaczeniem nowych celów i priorytetów przez Komisję Europejską. W ramach tych wszystkich zmian 100 mln zł staramy się zabezpieczyć na teren Teatru Współczesnego i głęboko wierzę, że tak będzie. Natomiast czekamy też oczywiście na efekty działań miasta, na koncepcję i dokumentację, a następnie wniosek o dofinansowanie. Trochę przy tej okazji tych zmian w budżecie unijnym powiem o obronności, bo rzeczywiście to nie jest oczywiście nasza domena. To jest jednak domena w Polsce administracji rządowej. Na poziomie powiatowym, czy na poziomie lokalnym mamy tutaj oczywiście sztaby powiatowe, sztaby kryzysowe i to powiaty tutaj pełnią wiodącą rolę, a więc u nas bardziej Wojewoda niż Marszałek, poniżej powiaty. W ramach tych przesunięć chcemy zabezpieczyć kwotę na obronność, bodajże 80 mln euro na różnego rodzaju działania. To będą działania i na wsparcie przedsiębiorców, którzy chcieliby, będą chcieli produkować na potrzeby obronności i na rozwój infrastruktury, ale też duży pakiet grantów dla samorządów, lokalnych na podniesienie kompetencji i świadomości w zakresie obronności ludności cywilnej. To wiemy w chwili obecnej wymaga szybkich działań i szybkiej reakcji, więc ja zakładam, że w partnerstwie z gminami, z powiatami w przyszłym roku z takim dużym projektem, niefinansowanym z budżetu, ale z funduszu Unii Europejskiej ruszymy. Jeżeli chodzi o Fundusz Pomerania, 2 mln zł, to jest to fundusz poręczeń i reporeczeń, a więc fundusz gwarancyjny, który ma stosunkowo ograniczone kapitały własne. On tak naprawdę powstał co nieco z kapitałów województwa. Partnerem tam jest BGK, który też jakiś kapitał wniósł. Natomiast mamy świadomość tego, że nasi zachodniopomorscy przedsiębiorcy inwestują w coraz to większe przedsięwzięcia, a więc ta skala poręczeń i reporeczeń jest

wymagana coraz większa. Stąd też chcemy dokapitalizować ten fundusz jako własną jednostkę po to, żeby mogła udzielać więcej poręczeń i reporeczeń. Jeżeli chodzi o Zdunowo-Arkońską, to my oczywiście wkłady własne dla naszych jednostek ochrony zdrowia obejmowaliśmy i obejmujemy gwarancjami, bo inaczej nie miałyby zdolności kredytowych. Te pieniądze zostały zainwestowane w budowę obiektów w Zdunowie i też częściowo na Arkońskiej. Ja nie pamiętam jaki jest okres spłaty, one chyba były dziesięcioletnie, więc jeszcze podejrzewam, że kilka ładnych lat one będą, będziemy jakby gwarantem tego, że szpital obsługuje, przy czym ja chcę powiedzieć, to nie my spłacamy te kredyty, te kredyty są spłacane przez połączony szpital Arkońska-Zdunowo, natomiast formalnie my jesteśmy gwarantem, gdyby szpital stał się niewypłacalny, nie zakładamy tego typu działań w chwili obecnej. Co do kwestii remontu tej siedziby, to zakres poznamy, jak poznamy dokumentację. Na razie ruszamy z pracami, a może niejasno się wyraziłem – w chwili obecnej jesteśmy na etapie wyboru, czy przetargu na dokumentację, więc to chwilę potrwa, ale będziemy chcieli doprowadzić ten budynek, a tak naprawdę kompleks budynków do tego, żeby przede wszystkim był właściwy z punktu widzenia technicznego. W części WUP-owskiej są jeszcze instalacje pierwotne, które powstały, kiedy powstawał cały obiekt. Zakładam, że wykonawca dokumentacji zainwentaryzuje wszystkie braki i niedobory, a następnie przedstawi nam zakres prac niezbędnych do wykonania, więc wtedy dopiero będziemy w stanie dookreślić, co wykonawca uznaje za właściwe, czy autor dokumentacji. Jeżeli zaś chodzi, tak już kończąc, o główne założenia, to znaczy krytykę wielkości deficytu, spadki dochodów, to powiem w ten sposób. Oczywiście deficyt jest duży, my go nie lekceważymy, ale tak jak powiedziałem znajdujemy w naszych bieżących finansach źródła jego pokrycia, więc on nie powinien być niczym martwiącym. On jest tak wysoki, ponieważ założyliśmy bardzo dużą, ponad miliardową wartość nakładów inwestycyjnych. Jeżeli chodzi o to, że niektóre działania nie zostały zrealizowane albo są powtarzane, jak dziedzińce, to ja powiem w ten sposób. Póki jestem Marszałkiem, to będę oglądał każdą złotówkę w tym województwie cztery razy. Jeżeli mam zadanie, które mam zabudżetowane na poziomie dokumentacji na 25 mln zł, a w przetargu wychodzi 40 mln zł, to uważam, że coś tu nie gra. 40 mln zł na kilkaset metrów kwadratowych dwóch placów, dwóch dziedzińców uważam za przesadę po prostu. W związku z powyższym nie rozstrzygnęliśmy tego przetargu. Podeszliśmy krytycznie do dokumentacji, która została wykonana w odniesieniu do różnego rodzaju aspektów, które w naszej ocenie nie znajdują uzasadnienia. Mówię tutaj – nie jestem fachowcem z zakresu drogownictwa – o nośności gruntu, ile tam zaplanowano wymiany, podbudowy i tak dalej. Oczywiście ryzyko prac archeologicznych też chcemy wyciągnąć, bo mamy takie poczucie, że tam wykonawcy też bardzo duże kwoty dali, dlatego że boją się, że archeolodzy będą bardzo dużo kosztować. Po prostu zrobimy kolejne podejście do przetargu i mam nadzieję, że te kwoty zbliżą się do tego, co zakładaliśmy. Takie rzeczy się niestety w inwestycjach zdarzają, natomiast dalej powtarzam, że zakładamy bardzo wysokie wartości nakładów inwestycyjnych, mając świadomość, że rzadko kiedy udaje się 100% zrealizować, ale wiemy, że jeżeli byśmy założyli dzisiaj 60%, to później mielibyśmy z tego 40%, więc jeżeli dzisiaj ambitnie zakładamy 100%, a jeżeli będzie 80%, to też będziemy dalej w topie nakładów inwestycyjnych. Taka jest nasza filozofia. Jeszcze raz powtarzam, również te rzeczy związane ze spadkami dochodów, to jest kwestia pewnych projektów unijnych, które się kończą. One są po stronie wydatków, ale też są po stronie dochodów, bo te pieniądze unijne na nas wpływają. Jeżeli coś kończymy, to ten spadek per saldo występuje. Nasza sytuacja jest bardzo, bardzo stabilna, bardzo

bezpieczna i mogę Państwu tylko powiedzieć, że wyrazem tego bezpieczeństwa jest to, że właśnie zdecydowaliśmy się wspomagać innych naszych samorządowców niemałymi pieniędzmi, bo z naszego punktu widzenia te 60 mln zł, które chcemy przeznaczyć na pomoc powiatom, to nie jest nic, to są duże pieniądze, ale stwierdzamy, że w imię odpowiedzialności, współodpowiedzialności, naszej wspólnej odpowiedzialności za województwo. Warto to zrobić po to, żeby nasi mieszkańcy jeździli po lepszych drogach. Uspokajam, jeżeli chodzi o strukturę budżetu, jest ona bardzo bezpieczna. Jeżeli na jakieś pytanie nie odpowiedziałem, to proszę w formie interpelacji, one na pewno i tak nie zmienią Państwa zdania na temat budżetu. Natomiast my nie mamy nic do ukrycia i z przyjemnością odpowiemy. Dziękuję bardzo serdecznie.

Radny Województwa Zachodniopomorskiego Rafał Niburski: Co do pierwszej części Pana wypowiedzi o Parku Krajobrazowym, tak wiemy, że jest Park Krajobrazowy, jest jeszcze obszar Natura 2000 na obszarze Doliny Dolnej Odry, tylko że tam, gdzie jest zadanie na Park Krajobrazowy, to jest jasno w budżecie i WPF-ie napisane Park Krajobrazowy Doliny Dolnej Odry, a tutaj mamy jasno Park Narodowy Doliny Dolnej Odry, więc tutaj myślę, że ani ja, ani kolega Leszek Duklowski pojęć nie pomyliliśmy. Jeśli idzie o media i te przetargi, to też pytanie, które tutaj skieruję do pana Marszałka, ale już na piśmie, może już nie dzisiaj, żeby Pan nie musiał pytać, że Pan mówi, że wygrywa ten, kto wygrywa. Pytanie też, czy wszystkie zainteresowane media w ogóle wiedzą o tych przetargach i kto jeszcze oprócz Agory i TVN-u do tych przetargów startuje. Co do wydatków na promocję, Pan mówi o bidzie z nędzą w porównaniu z tym, co wydawało Prawo i Sprawiedliwość, tylko różnica jest jedna i zasadnicza – Prawo i Sprawiedliwość miało z czego wydawać, bo w ostatnim roku rządów Prawa i Sprawiedliwości deficyt budżetowy wynosił 13 mld zł, a w drugim roku waszych rządów w kraju 245 mld zł. Dziękuję bardzo.

Radny Województwa Zachodniopomorskiego Stanisław Wziątek: Bardzo dziękuję Pani Przewodniczącą, Panie Marszałku, Panie i Panowie Radni, ponieważ pojawiła się uwaga dotycząca środków Krajowego Planu Odbudowy, to warto podkreślić, że główna domena wydatkowania tych środków to jednak środki przeznaczone na projekty, które mają charakter rządowy, dużych projektów o charakterze strategicznym. Zmieniły się także – warto to zauważyć – priorytety. Priorytetem jest bezpieczeństwo i obrona. Ze środków Krajowego Planu i Odbudowy przeznaczono około 16 mld zł, które tworzą Fundusz Bezpieczeństwa i Obrony, przeznaczony na wydatki o charakterze *dual use*, czyli podwójnego zastosowania, które mogą służyć obronności, mogą jednocześnie dawać napęd rozwojowy dla wielu polskich firm. Dodatkowo warto wskazać, że około 186 mld zł trafi w najbliższych latach do polskiego przemysłu. Przy współpracy z europejskimi firmami możemy modernizować polskie siły zbrojne. To jest program SAFE i to da ogromny napęd rozwojowy, ogromny napęd dla polskich przedsiębiorców. Jeśli chodzi o budżet, Panie Marszałku, projekt budżetu, który zakłada inwestycje, to dobry projekt, bo to jest projekt rozwojowy. Tylko wtedy, kiedy inwestujemy, kiedy możemy tworzyć nowe możliwości inwestycyjne i realizacyjne dla polskich firm, możemy mówić o rozwoju. Dlatego z pełną konsekwencją i z pełnym przekonaniem zagłosuję na tak i mam nadzieję, że wszystkich Państwa do tego również przekonam. Dziękuję.

Radny Województwa Zachodniopomorskiego Krzysztof Nieckarz: Jeżeli chodzi o moje pytanie o KPO to Panie Marszałku, jeżeli chodzi o te jachty i inne rzeczy, solaria, to zostało już zakupione przez pana kolegów i koleżanki. Także ja tutaj nie sugerowałem, że to ma województwo kupić, to niech się Pan domyśli. Natomiast pamiętam rok 2022, kiedy pan Premier Morawiecki nie chciał podpisać tego KPO, to Pan tutaj z tego miejsca lamentował, płakał, że tyle pieniędzy nam przepadnie. A okazuje się, że w budżecie to jest promil tego. Tak z tego, co Pan powiedział, w budżecie województwa zachodniopomorskiego. To są dosłownie, jeżeli chodzi o tą skalę, to są grosze. Stąd moje pytanie. Dziękuję bardzo.

Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego Olgierd Geblewicz: Panie Radny, Wysoki Sejmiku, jak Państwo pewnie wiecie, ja jestem żeglarzem i mam bardzo wielu kolegów i koleżanki, którzy też są żeglarzami i mają jachty. Nie znam natomiast ani jednej osoby, wręcz wbrew temu, co Pan sugeruje, że jakiś mój znajomy dostał pieniądze na jacht z KPO. Nie znam ani jednej osoby, która dostała pieniądze na jacht z KPO, a już na pewno nie ode mnie. W związku z tym jasno i wyraźnie o tym mówię. Mało tego, jako województwo też z KPO i z innych pieniędzy na razie nie kupujemy jachtu, chociaż jak powiedziałem województwo kujawsko-pomorskie ma takie plany. Natomiast ja oczywiście ubolewałem nad tym, że pieniądze z KPO nie płyną do Polski, ale miałem świadomość tego, że one płyną w bardzo ograniczonych strumieniach. Ochrona zdrowia, zielone technologie, w chwili obecnej nowe działania w odniesieniu do podniesienia odporności i tutaj mogę powiedzieć tylko tyle, że dzięki odblokowaniu tych pieniędzy gigantyczna inwestycja będzie zrealizowana w Zachodniopomorskim Centrum Onkologii, w szpital przy ul. Arkońskiej. One nie przechodzą przez nasz budżet, ale przecież to jest nasz majątek i to jest mienie, które służy naszemu województwu. Stąd chyba moje przejęcie i nie wiem czy aż tak rzeczywiście lamentowałem, muszę obejrzeć tę sesję. Natomiast na pewno byłem przejęty. Na co dzień staram się jednak nie lamentować, ale moje przejęcie tym, że tych pieniędzy w Polsce nie ma, a one nam się należą i należały było jak najbardziej autentyczne i to chyba tylko tyle tytułem jak najmniej złośliwej odpowiedzi, ale jak najbardziej uczciwej. Dziękuję bardzo.

Radny Województwa Zachodniopomorskiego Rafał Niburski: Już ostatni raz zabieram głos w kwestii budżetu. Bardziej pytanie do pana Ministra Stanisława Wziątka, który tutaj się wypowiedział jakby z pozycji ministra i radnego, bo tak sobie otworzyłem teraz artykuł na jednym z portali internetowych. Pan mówił, że inwestycje z KPO idą na obronność. Tak tutaj zacytuję, setki tysięcy złotych na jachty, sauny, maszyny do łodów, platformy do gry w brydża, a nawet prowadzenie najmu krótkoterminowego. Ja mam pytanie, w jaki sposób te inwestycje przyczyniają się do wzmocnienia polskiej obronności? Dziękuję bardzo.

Uwag do projektu uchwały nie zgłoszono.

Drogą głosowania uchwała została podjęta, nosi nr XIII/171/25 i jest załącznikiem nr 15.

Wynik głosowania:

Za – 19

Przeciw – 10

Wstrzymało się – 0

Głosy nieoddane – 0

W związku z przyjęciem uchwały ws. budżetu Województwa Zachodniopomorskiego na 2026 rok Przewodnicząca Teresa Kalina złożyła gratulacje Marszałkowi Olgierdowi Geblewiczowi.

Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego Olgierd Geblewicz: Po pierwsze chciałbym podziękować Wysokiemu Sejmikowi za to, że w zdecydowanej swojej większości poparł projekt budżetu. Jest to dla nas dowód na Państwa zaufanie, ale też traktujemy to jako wielkie wyzwanie, bo to jest naprawdę proszę mi wierzyć każdy tego typu nowy pomysł, nowa inicjatywa, jak chociażby właśnie Pomorze Zachodnie na Dobrej Drodze. To jest gigantyczny nakład pracy, który wrzucamy na barki naszych pracowników. I w tym imieniu chcę podziękować za ten rok wszystkim pracownikom Urzędu Marszałkowskiego i podległych jednostek. I powiedzieć, roboty nie zabraknie jak widać po tym budżecie na rok kolejny, więc proszę o dalsze zaangażowanie tak jak dotychczas, ku myśli jednak satysfakcji naszych mieszkańców. A mówiąc, jeżeli chodzi o te jachty, bo to tak widzę, że to konik naszej sesji, to ja chcę powiedzieć, że wszystkie ślady i wszystkie znaki na niebie i ziemi wskazują, że to właśnie jachtem załatwiono Nord Stream 1 i Nord Stream 2, więc nie lekceważyłbym. Dziękuję bardzo.

6) zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej Województwa Zachodniopomorskiego

Projekt uchwały to druk 166/2/25 i jest załącznikiem nr 16.

I wersja projektu uchwały zmieniającej uchwałę w sprawie uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej Województwa Zachodniopomorskiego to druk 166/1/24 i jest załącznikiem nr 17.

Projekt pozytywnie zaopiniowała Komisja Budżetu i Spraw Samorządowych.

Uwag do projektu uchwały nie zgłoszono.

Drogą głosowania uchwała została podjęta, nosi nr XIII/172/25 i jest załącznikiem nr 18.

Wynik głosowania:

Za – 19

Przeciw – 10

Wstrzymało się – 0

Głosy nieoddane – 0

7) w sprawie utworzenia spółki pod firmą Szpitale Zachodniopomorskie spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

Projekt uchwały to druk 175/1/25 i jest załącznikiem nr 19.

Projekt pozytywnie zaopiniowała:

- Zdrowia, Spraw Społecznych i Bezpieczeństwa Publicznego

- Budżetu i Spraw Samorządowych.

Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego Olgierd Geblewicz: Szanowna Pani Przewodnicząca, Wysoki Sejmiku prosimy o wyrażenie zgody na powołanie spółki, która będzie miała w swoich celach statutowych, konsolidację procesów w zakresie ochrony zdrowia. Bardzo wiele w Polsce mówi się o ochronie zdrowia i słusznie. Mam głębokie przekonanie i poczucie, że ponad podziałami politycznymi akurat jedna rzecz jest wspólnie diagnozowana, tzn. zbyt duże rozproszenie jednostek ochrony zdrowia powoduje paradoksalnie większy brak dostępności do ochrony zdrowia i mniejszą efektywność samego systemu, pomimo tego, że rokrocznie nakłady na ochronę zdrowia w Polsce rosną. Opracowana nie tak dawno, w połowie tego roku i uchwalona ustawa zmieniająca założenia do systemu ochrony zdrowia i wspierająca procesy konsolidacji, również jednostek pomiędzy różnymi poziomami, pomiędzy poszczególnymi szczeblami samorządów, bo wiemy, że zdecydowana większość szpitali w Polsce to są szpitale samorządowe, za które odpowiadają powiaty, regiony, w mniejszym stopniu, ale wciąż miasta. Ta ustawa nie została zawetowana, została podpisana przez Prezydenta, co było aktem potwierdzenia tego, że te procesy konsolidacji są po prostu potrzebne. Również nasza uchwała dotycząca analizy stanu ochrony zdrowia na Pomorzu Zachodnim wskazywała na potrzebę konsolidacji i coraz większej integracji zarówno naszych regionalnych placówek, jak i naszych placówek z placówkami powiatowymi. Będziemy dzisiaj też omawiali ten proces, który zapoczątkowaliśmy i który jest dyskutowany od dłuższego czasu. Mówię o procesie konsolidacji dwóch szczecińskich szpitali, a więc Zachodniopolskiego Centrum Onkologii i Szpitala w Zdrojach. To podobny proces do tego, który przechodziliśmy swego czasu z konsolidacją dużego szpitala przy ul. Arkońskiej z nieco mniejszym szpitalem w Zduńowie. Prawda jest taka, że my rzeczywiście potrzebujemy silnych ośrodków regionalnych, silnych ośrodków referencyjnych. Ale powiedzmy wprost, nie wszyscy ludzie mieszkają w Szczecinie. Nie wszyscy ludzie mieszkają w Koszalinie, gdzie mają szpitale wielospecjalistyczne. Zdecydowana większość naszych mieszkańców korzysta z usług szpitali w powiatach, szpitali bardzo często powiatowych, czasami miejskich. Wiemy doskonale, że samorządy powiatowe bardzo różnie, w większości z dużymi problemami, radzą sobie z prowadzeniem i zarządzaniem tymi jednostkami. Powołując tego typu podmiot, co więcej w dużej mierze te szpitale są szpitalami, które zostały przekształcone w spółki często w wyniku procesów oddłużania. Powołując tego typu podmiot, chcemy stworzyć pewnego rodzaju możliwość powiązania zarządzania szpitalami powiatowymi z szpitalami wojewódzkimi. W taki sposób, że tego typu firmie będzie można powierzyć zarządzanie jednostkom powiatowym, szpitalem powiatowym, który jest spółką, a następnie optymalizować procesy w zakresie ochrony zdrowia w oparciu o powiązanie z naszymi szpitalami wojewódzkimi. Co to da pacjentowi? Powiedzmy sobie wprost, z punktu widzenia nas tu siedzących, z punktu widzenia nawet pacjentów, to czy będzie jedna więcej spółka, jedna mniej spółka, to nic tak naprawdę im to nie mówi. Natomiast patrząc z punktu widzenia pacjenta, pacjent zwykle melduje się, powiedzmy w ten sposób, pacjent w czasie choroby w naszym systemie, ja mam tego osobiste również doświadczenia, jest zagubiony w pewnym gąszczu, w pewnego rodzaju niedostępności. On często zmagając się z chorobą musi jednocześnie zmagać się z informacją do jakiego oddziału specjalistycznego trafić, gdzie taki oddział specjalistyczny, mówię tutaj w szczególności o takim pacjencie z Polski powiatowej, dokąd on może trafić. Wyobrażam sobie, że tego typu integracja, więc powierzenie zarządzania szpitalem powiatowym, daje pacjentowi jedną korzyść podstawową. Mówię tutaj w szczególności na poziomie aglomeracji szczecińskiej,

tej części województwa, chociaż będziemy pewnie się zastanawiali w jaki sposób to, jeżeli się uda, powieścić na przestrzeni całego województwa. Trafiając do najbliższego sobie szpitala powiatowego w sytuacji, gdzie szpital nawet nie ma kompetencji do tego, żeby zaopatrzyć pacjenta, będąc powiązanym ze szpitalami regionalnymi pacjent – dzięki połączeniu, zbudowaniu dobrych linków komunikacji – może być przetransportowany do szpitala o wyższym stopniu referencyjności. Przyjęty zostanie na właściwym oddziale, gdzie zostanie w sposób właściwy zaopiekowany. Wiemy, że szpitale powiatowe w zdecydowanej większości mają po prostu funkcje. A więc mają i powinny mieć internę, chirurgię nazwijmy jednostniową, a więc nie do jakichś skomplikowanych zabiegów chirurgicznych, ale tych podstawowych. Funkcje długoterminowe, pacjenci przebywający w zakładach opiekuńczo-leczniczych powinni być możliwie blisko rodziny, żeby mogły ich często odwiedzać. Natomiast wszyscy ci, którzy wymagają bardziej profesjonalnej opieki powinni być leczeni w tych jednostkach o wyższym stopniu referencyjności, a więc w szpitalach regionalnych, wojewódzkich, względnie w szpitalach klinicznych. Jeszcze raz powtarzam, tego typu byt, którym powiaty powierzałyby zarządzanie swoimi szpitalami, będą w sposób ścisły powiązane z naszymi jednostkami, ponieważ będzie to również nasza jednostka, w której współprowadzenie będą zaangażowane kadry z naszych szpitali. Tutaj mówię na razie patrząc na tą zachodnią część województwa, bo od czegoś trzeba zacząć. Po drugie, chcielibyśmy, żeby ta placówka przyjęła pomału rolę koordynacji i konsolidacji usług niemedyceńskich na rzecz naszych podmiotów. Poza samą działalnością medyczną, powiedzmy sobie szpitale to są dzisiaj firmy, które muszą mieć swoją księgowość, swoje kadry, swoje zaplecze techniczne, administracyjne. I to jest taka praca, której często nie widzimy, a ona jest nie mniejszym wyzwaniem dla szpitala, bo bez pracy tych pionów szpitale nie będą w sposób właściwy funkcjonowały. My dzisiaj bardzo często widzimy problemy związane z brakami kadrowymi w zakresie chociażby zamówień publicznych. Konsolidacja chociażby zakupów i zamówień publicznych w tego typu jednostce spowoduje, że unikniemy braków kadrowych, a jednocześnie dzięki efektowi skali jesteśmy w stanie kupować więcej i lepiej, efektywnie i kosztowo. Obserwujemy chociażby sytuację taką, zderzamy się z nią realnie w chwili obecnej przy konsolidacji ZCO i szpitala w Zdrojach, że każdy z szpitali ma inny system finansowo-księgowy. Jeżeli konsolidowalibyśmy tego typu usługi właśnie w ramach podmiotu własnego, to w ramach procedury *in-house* możemy tego typu procesy unifikacji tego typu działalności po prostu konsolidować. My nie możemy tego robić z poziomu urzędu. My z poziomu urzędu możemy tylko i wyłącznie wspierać i trochę nadzorować sytuację finansową naszych jednostek. Natomiast tego typu jednostka będzie mogła, mam nadzieję, krok po kroku, bo też nie chciałbym uniknąć jakichkolwiek turbulencji w konsolidowaniu tego typu funkcji, również tych pomocniczych, jednak będzie ona mogła tego typu procesy konsolidować. Stąd pomysł na to, żeby tego typu podmiot powołać. To jest tak naprawdę podmiot w który ja głęboko wierzę, że będzie wzmacniał naszą zachodniopomorską ochronę zdrowia w warunkach, takich niełatwych powiedzmy sobie uczciwie, bo te ustawy związane z jednostkami ochrony, z prowadzeniem jednostek ochrony zdrowia dość mocno wiążą ręce w różnych obszarach. Natomiast też nie ukrywam, że to jest chyba pierwsza tego typu jednostka w Polsce, która będzie miała w ten sposób funkcjonować. To jest też odpowiedź na apel części, czy zainteresowanie części samorządów powiatowych do tego, żeby bardziej się połączyć z naszymi jednostkami – niekoniecznie poprzez wchłonięcie, ale poprzez powiązanie zarządcze. Proponując Państwu powołanie tego typu podmiotu, nie ukrywam, że znowu wyruszamy gdzieś w nieznane. Jak

to bodajże Marco Polo powiedział, żeby rozpocząć jakąkolwiek podróż, zawsze potrzebny jest ten pierwszy krok, więc dzisiaj prosimy Państwa o zielone światło, żebyśmy mogli ten pierwszy i kolejne kroki na drodze do usprawniania, może takiego innowacyjnego, innowatorskiego naszej ochrony zdrowia na Pomorzu Zachodnim podjąć. Dziękuję bardzo.

Radny Województwa Zachodniopomorskiego Rafał Niburski: Szanowna Pani Przewodnicząca, Szanowny Panie Marszałku, te wyjaśnienia, które przed chwilą przedstawił Pan, nie do końca rozjaśniają wątpliwości, które mamy jako Klub Radnych Prawa i Sprawiedliwości, ale zacznę od tego, że rzeczywiście być może konsolidacja mniejszych jednostek leczniczych w jeden duży podmiot jest dobrym kierunkiem, to też tak jak Pan powiedział, ja też rozmawiałem ze środowiskami medycznymi rzeczywiście, tylko pytanie, czy to akurat musi odbywać się w formie spółki, a być może w formie tego, co proponuje i będzie proponować w swoim programie Prawo i Sprawiedliwość, albo wszystkimi szpitalami i marszałkowskimi, czyli tymi wojewódzkimi, a także klinicznymi zarządzał jeden podmiot prowadzący, czyli na przykład Wojewoda bądź Marszałek Województwa. Ale przechodząc do tematu spółki medycznej, która ma w szpitalach zachodniopomorskich, zostać dzisiaj powołana, to powiem tak, to ma być forma, oczywiście ustawa dopuszcza, że województwo, samorząd województwa może prowadzić spółki i powoływać spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, tylko tutaj niestety w naszej ocenie jest pewna wątpliwość, że w spółce z o. o., jako spółce kapitałowej, można zbywać i nabywać udziały. Pan Marszałek oczywiście powie, że nie wiadomo, że powołuje spółkę i że nie ma w planach sprzedaży udziału, ale nie wiemy, co będzie za kilka lat czy za kilka miesięcy, więc tutaj kwestia nabywania udziału w tej spółce przez inne podmioty budzi nasze wątpliwości. Idąc dalej, przedkłada nam się projekt uchwały, w której powołuje się spółkę z o.o. Szpitale Zachodniopomorskie. bez dodania załącznika, który w naszej ocenie jest kluczowym załącznikiem, czyli umowy tej spółki. Umowy, która by określała sposób, tryb działania, funkcjonowania, także to kto będzie tą spółką zarządzał. I też a'propos powołania tej spółki mam w imieniu swoim i kolegów kilka pytań. Nie wiem czy dobrze zrozumiałem, ta spółka będzie zarządzać wszystkimi szpitalami, które podlegają Marszałkowi, czyli dla których podmiotem prowadzącym jest samorząd województwa, ale pytanie zasadnicze brzmi, czy ta spółka, mówiąc już jakby po handlowemu czy po menedżerskiemu, będzie właścicielem tych szpitali, a te szpitale będą filiami bądź oddziałami tych spółek. Czy będzie jeden wspólny zarząd dla wszystkich szpitali, czy jednak ta spółka będzie czymś swego rodzaju centrum usług wspólnych, czyli będzie prowadziła księgowość, zakupy grupowe dla wszystkich szpitali, które są we władaniu samorządu województwa. Tego niestety ta uchwała nam nie wyjaśnia. Miałem też pytać, co dalej z konsolidacją ZCO i Zdroje, czyli powiedział Pan, że ta konsolidacja, jakby ten proces, będzie toczyć się dalej. Też pytanie brzmi, kto będzie kierował tą spółką. Rozumiem, że będzie zarząd i pytanie, czy ten zarząd będzie jakby nad zarządami szpitali, czy jednak szpitale będą tutaj miały pewną autonomię, czy polecenia, czy decyzje podejmowane przez zarząd spółki Szpitale Zachodniopomorskie będą jakby tutaj nadrzędne nad tym, co będą chcieli robić dyrektorzy szpitali. Też mówi się, i było napisane też w uzasadnieniu, że to ma wyeliminować pewną konkurencyjność pomiędzy szpitalami, co jest słusznym kierunkiem, ale niestety w naszej ocenie tej konkurencyjności nie wyeliminuje, bo podejrzewam, że – i to też są głosy ze środowiska medycznego – za chwilę powstanie druga spółka w naszym województwie, spółka, która będzie zarządzała wszystkimi szpitalami klinicznymi, więc oczywistym jest, że zarówno

spółka Szpitale Zachodniopomorskie, jak i ta spółka zarządzająca szpitalami klinicznymi będą między sobą konkurowały, ponieważ wątpię, żeby pewne oddziały, które są np. w szpitalu na Pomorzanach, a będą też równocześnie powiedzmy w szpitalu na Arkońskiej, żeby szpital na Pomorzanach zrezygnował, będąc konkurencyjnym w stosunku do szpitali prowadzonych przez samorząd województwa. Jak powiedziałem, uzasadnienie nie wyjaśnia naszych wątpliwości i być może Pan Marszałek wyjaśni część naszych wątpliwości, ale w naszej ocenie nie ma najważniejszego, czyli umowy spółki stanowiącej załącznik do tej uchwały. Umowy, która by mówiła jakie są cele, zadania i czym konkretnie ta spółka będzie się zajmować. Dziękuję bardzo.

Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego Olgierd Geblewicz: Powiem w ten sposób, ta spółka nie do końca będzie działała tak, jak pan radny powiedział. Ja to też rozumiem, ale powiem tak, moją intencją byłoby to, żeby rzeczywiście tego typu podmiot, żeby tego typu spółka mogła zarządzać wszystkimi naszymi szpitalami. Niestety tak nie jest, bo tak jak powiedziałem, w Polsce mamy bardzo, ale to bardzo związane ręce. Powiem wprost – mamy średniowieczno-feudalny system zarządzania ochroną zdrowia i to trzeba powiedzieć wprost. Mówiłem o tym na Wojewódzkiej Radzie Dialogu Społecznego. Całe życie zajmuję się zarządzaniem albo spółkami, a w chwili obecnej dzięki łaskawości wyborców, województwem i finansami publicznymi. Nie znam bardziej wstecznej formy zarządzania czymkolwiek niż tzw. „SP ZOZ-y” i mówię to z całą odpowiedzialnością, mówię to też najważniejszym decydom i mówiłem zresztą kiedyś na komisji sejmowej – jeszcze za rządów Prawa i Sprawiedliwości – o tym, że jak jest taka sytuacja, że w nawet najmniejszej spółce jest zarząd. Nawet, jeżeli on jest jednoosobowy, ale często jest kilkuosobowy, gdzie spierają się jakieś racje, jednak członkowie Zarządu nawzajem w jakiś sposób siebie kontrolują, bo taka jest ich też wewnętrzna rola. Jest rada nadzorcza, która nadzoruje wszystkie działania zarządu, ma pełen wgląd. Mało tego, zarząd nie może podejmować czynności przekraczających czynności zwykłego zarządu bez zgody rady nadzorczej. Jest zgromadzenie wspólników albo akcjonariuszy w zależności od podmiotu. Może być komisja, ale też ma tę samą funkcję, co rada nadzorcza. W samorządzie województwa mamy pięcioosobowy Zarząd, jest Skarbnik, który też musi kontrasygnować, a wszystkie inne decyzje muszą być wypracowywane zespołowo. Jest Sejmik, który wyznacza nam ramy finansowe w postaci budżetu, rozlicza nas, jest komisja rewizyjna, która analizuje, czy wydatki są ponoszone właściwie itd. I tak jest w zasadzie, można powiedzieć, w całym obrocie finansowym, gospodarczym w Polsce. I mamy SP ZOZ-y, gdzie jest dyrektor i koniec, tzn. jest Rada Społeczna, a więc nie organ nadzorujący czy kontrolujący, tylko doradczy. Nie chcę naprawdę umniejszać, sam wiele lat byłem członkiem Rady Społecznej, ale wiemy, że jednak sprowadza się to do spotkań przy kawie i słynnych ciasteczkach, tak? Mówię z punktu widzenia, mówię śmiertelnie poważnie, że mamy taki siermiężny system, że nie możemy zbudować pewnego takiego realnego systemu, codziennego nadzoru nad pracą dyrektora. Powiem tak, jak dyrektor jest – a w większości jednak oni są – odpowiedzialny, dobry, profesjonalny, to on rzeczywiście stabilnie prowadzi jednostkę, ale powiedzmy sobie, różni ludzie, różne nawet kryzysy czasami przechodzą i czasami ktoś potrafi podjąć po prostu kompletnie nieracjonalną decyzję, jeżeli podejmuje ją jednoosobowo. Dlatego mówię o systemie wstecznym i feudalnym, bo tak mieliśmy za czasów, nie wiem, Gryfitów, powiedzmy. Był książę, jak miał kaprys, to coś mu tam strzeliło i tak się to kończyło. Mówię o tym, opisując pewną rzeczywistość, która mnie nie ukrywam, boli, bo wyobrażałbym sobie,

że wystarczyłaby prosta zmiana ustawowa, która by pozwoliła SP ZOZ-y zarządzać poprzez spółkę, ale tak nie jest. W związku z tym, odpowiadając na pytanie pana radnego, na chwilę obecną ta spółka nie będzie zarządzała, ona nie zastąpi dyrektorów w szpitalach, nie będzie zarządzała za nich szpitalami, bo to jest prawnie niemożliwe – ona będzie konsolidowała. Będę trochę nie ukrywam miękkiego nacisku na dyrektorów czynił, żeby konsolidowali te funkcje, które da się konsolidować i które będą przynosiły efekt skali. Tak jak powiedziałem, wspólne zakupy – prosta sprawa – wydaje się. Być może wspólna obsługa księgowa, prosta sprawa. Być może wydzielenie służb technicznych. Oczywiście w każdym miejscu będzie dalej konserwator i tak dalej, ale już profesjonalne brygady... Jaki problem, żeby w obszarze szczecińskiego obszaru metropolitalnego wraz z tym jak pojawia się awaria, szpitale się przerzucały. Wiemy, że dzisiaj z tego typu profesjonalistami jest po prostu kłopot na rynku pracy i jeden szpital ma lepsze służby techniczne, inny ma słabsze te służby techniczne. Widzę tutaj korzyść dla naszych szpitali. Natomiast to, o czym mówiłem w odniesieniu do szpitali powiatowych, to tutaj mamy sytuację następującą, że jak powiedziałem, część tych szpitali powiatowych jest po prostu spółkami z o. o. i tam akurat zarządzanie można powierzyć takiej spółce. Wyobrażam sobie, że posiadając tego typu wehikuł, te szpitale, które chcą, które mają spółki z o. o. w ramach procedury, z którymi być może też, ale to już jako samorząd, jeżeli Państwo wyrazicie zgodę, wejdziemy też we współprowadzenie poprzez np. zakup czy objęcie części udziałów w danym szpitalu. Ja bym tego nie wykluczał, ale będziemy mogli wtedy wspólnie powierzyć zarządzanie tego typu szpitala, tego typu firmie, która będzie konsolidowała nasze jednostki. I mówię – z punktu widzenia pacjenta – nie widzę żadnego problemu, żeby kupić do takiego szpitala powiatowego, jedną czy dwie transportowe karetki, które będą zapewniały bieżącą logistykę, usprawniającą pacjentowi, który nie może być zaopatrzony w szpitalu powiatowym, dostanie się do szpitala wojewódzkiego, bo będą one powiązane takim właśnie wehikułem. Jeśli chodzi o kwestie potencjalnych prywatyzacji czy tego typu rzeczy, którymi straszy się niewinnych pacjentów, tutaj w ogóle nie ma tego typu możliwości, ponieważ to będzie spółka tylko do zarządzania. Nawet jeżeli ja bym nie wiadomo po co ją miał sprywatyzować czy komuś oddać, to ona nie ma majątku, ona nie jest właścicielem szpitala, ona jest tak naprawdę tylko i wyłącznie podmiotem usprawniającym pewne procesy, czy ma mieć w swoim założeniu. Tutaj uspokajam. Na pewno nie jest naszą ideą jakiegokolwiek prywatyzowanie czegokolwiek, wręcz przeciwnie. Nawet rozważamy procesy być może odwrotne. To znaczy, że być może starostowie, którzy dzisiaj mają majątki powierzone podmiotom prywatnym, bo mamy takie przypadki w województwie, że szpitale są prowadzone przez firmy prywatne. Jeżeli zobaczą, że ta spółka działa dobrze, to zdecydują się na powierzenie prowadzenia tego podmiotowi publicznemu, jakim będzie ta spółka. Ale do tego musimy zbudować pewnego rodzaju efektywność na poziomie nie tylko finansowym, ale tego o czym mówię, satysfakcji pacjenta, jeżeli nam się to uda. To jest podróż, nikt tego w Polsce nie robił i my to zaczynamy, ale głęboko wierzę w to, że jeżeli samorządowcy są pragmatykami, spotykają się ze sobą w ramach konwentów starostów, konwentów wójtów, jeżeli jeden widzi, drugi widzi i jest z czegoś zadowolony, to zwykle inni też chcą się do tego przyłączyć. Mam nadzieję, że tak będzie. Powiem tak, niewiele ryzykujemy, nie wkładamy tutaj jakiś, nie wiadomo jakich pieniędzy. Pewnie trzeba będzie wyposażyć kapitał założycielski, akt założycielski będzie do wglądu, gdy tylko zostanie dopracowany. Natomiast do tego, żeby zrobić ten pierwszy krok wymagana jest zgoda z Państwa strony i o nią proszę. Dziękuję bardzo.

Radna Województwa Zachodniopomorskiego Agnieszka Kurzawa: Mam tutaj też kilka pytań, ponieważ w tej uchwale jest dosyć mało konkretnych informacji. Tak samo brakuje mi załącznika, jeśli chodzi o umowę. Już tutaj dowiedzieliśmy się mniej więcej, na czym miałyby polegać to zarządzanie spółki, natomiast mam pytanie, czy jest już wybrana siedziba, jeśli chodzi o Szpitale Zachodniopomorskie, czy będą poniesione w związku z tym dodatkowe koszty. I jeśli chodzi o zarządzanie kwestiami finansowymi, kadrowymi itd., to czy będą obejmować tylko spółki, które są nadzorowane przez samorząd województwa zachodniopomorskiego, czy również będą mogły z tego korzystać szpitale, które dołączą do tego projektu. I tutaj chyba to wszystko. Jeszcze może o tę administrację, bo jeśli ma być, to na zasadzie takiego Centrum Usług Wspólnych, to czy już oszacowano, jak się zmniejszy administracja, czy zmniejszą się też koszty w związku z tym. Dziękuję.

Radny Województwa Zachodniopomorskiego Rafał Niburski: Myślałem, że najpierw Pan Marszałek odpowie, ale dobrze, to mam jeszcze jedno pytanie – czy wraz z powstaniem tej spółki, za powstaniem tej spółki pójdzie również opracowanie mapy potrzeb medycznych, czy oszacowanie, gdzie są niedobory, jeśli idzie o pewne oddziały, gdzie te oddziały są niepotrzebne i jakaś gruntowna reforma. A to za chwilę powiem, o co mi chodzi. Jeszcze jedna rzecz a' propos konsolidacji, bo to nie jest w sumie temat tej uchwały, ale a' propos tej konsolidacji, też Panie Marszałku, ja bym tutaj zaapelował do Pana, żeby Pan też w jakiś sposób wpłynął na Radę Społeczną Szpitala na Golęcinie, ponieważ uchwała w kwestii konsolidacji ZCO i Szpitala w Zdrojach nie może być podejmowana w trybie obiegowym, co miało miejsce na Radzie Społecznej. Tutaj mam skargi dwóch członków Rady Społecznej, że tak ważna uchwała, a w ogóle nie dopuszcza się dyskusji. A z kolei, jeśli idzie o szpital w Zdrojach, to ta dyskusja była, było posiedzenie Rady Społecznej, więc tutaj wszystko odbyło się tak, jak powinno. Głosowanie obiegowe nad tak ważną kwestią? Obiegowo możemy sobie głosować techniczne sprawy np. zmianę statutu, czy tym podobne, a nie tak ważną kwestię. Pani Przewodnicząca na tę chwilę zgłaszam wniosek formalny o 15 minut przerwy w imieniu Klubu.

Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego Olgierd Geblewicz: Szanowni Państwo, rozpoczynając od końca, nie mam kompetencji władczych w stosunku do Rady Społecznej. To jest ciało złożone z przedstawicieli, które jest powoływane przez Państwa. Tak się zresztą tutaj umówiliśmy i uważam, że to jest dobra tradycja. Rada jest złożona z przedstawicieli wszystkich środowisk politycznych również. Akurat uważam, że zdrowie, podobnie jak obronność, powinny być przynajmniej z takiego bieżącego sporu, w imię takiej odpowiedzialności, po prostu wyłączone. Dlatego to nie jest tradycją we wszystkich regionach, a u nas jest to tradycją, przynajmniej od kiedy jestem Marszałkiem, że wszystkie środowiska polityczne mają swoją reprezentację i nie tylko w radach społecznych. Też tak jak mówię, to jest decyzja Państwa o delegowaniu, więc nie mam tak wprost kompetencji władczych. Natomiast z tego, co powziąłem informację, dyskusja podczas Rady Społecznej była, projekt przedstawiony był, natomiast sama Rada Społeczna podjęła decyzję, że ponieważ ludzie potrzebowali się zastanowić, że w związku z tym sam akt głosowania nad nią zostanie odłożony i zostanie przeprowadzony w trybie obiegowym, więc zakładałam, że była to decyzja, ale jeszcze to sprawdzę, bo takie dostałem teraz informację, że była to decyzja całej Rady. Dobrze, ale jedno zdanie tylko proszę. Sprawdzimy, czy dyskusja była, bo wszystko będzie w protokołach. Sprawdzimy, może Pan być oburzony, zobaczymy.

Różnie to bywa w życiu. To wszystko jest w protokołach. Jeżeli chodzi o mapy potrzeb, to oczywiście znowu musielibyśmy wrócić do całego systemu. Na WRDS-ie o tym mówiłem, znaczy tak naprawdę taką chyba najmądrzejszą konsolidację i najbardziej efektywne przynajmniej pod kątem zadowolenia pacjenta systemu mają dzisiaj państwa skandynawskie: Szwecja, Dania. Tam rzeczywiście ta konsolidacja jest na poziomie regionalnym, ale ona jest pełna. To znaczy, że regiony tam odpowiadają za wpływy, a więc można powiedzieć mają coś na kształt zlikwidowanych swego czasu kas chorych. One następnie decydują o tym, gdzie i jakie usługi mają być wprowadzone, żeby były jak najbardziej dostępne dla pacjenta i żeby nie trwonić pieniędzy publicznych. Mamy chyba poczucie, że w wielu obszarach jednak w naszym państwie te pieniądze są trwonione i to jest problemem gdzieś tak naprawdę takiego paradoksu – pomimo, że coraz więcej płacimy, budżet NFZ-u niby coraz większy, a kolejki coraz dłuższe. To jest coś niebywałego i niestety to jest właśnie marnowanie zasobów. Na Konwencji Marszałków również mieliśmy taką wstępną dyskusję. Jeszcze pamiętam 5-7 lat temu starostowie bronili swoich szpitali jak niepodległości, a dzisiaj sami przychodzą i mówią, weźcie za nie odpowiedzialność, bo zrobicie to lepiej, jeżeli to zintegrujemy. Zawsze uważałem, że nic na siłę. Nie będę w ogóle przymuszał żadnego samorządowca, który uważa, że on nie ma problemu z tym szpitalem albo nie widzi wartości dodanej. Chcę, żeby to był projekt dobrowolny, ale głęboko wierzę w to, że jeżeli coś mądrego zbudujemy, to inni będą chcieli się do tego przyłączać. To jest trudne wyzwanie, ale ja się go podejmuję, więc mapy potrzeb na dzień dzisiejszy nie są przez nas tworzone, bo jesteśmy tylko elementem pewnym na mapie. Od nas oczekuje się, że weźmiemy pełną odpowiedzialność, podczas gdy my nie mamy do tego w ogóle narzędzi. Powiem tak, jeżeli będziemy mieli w przyszłości poważny, okrągły stół medyczny, to jestem gotów powiedzieć tak, jako samorząd województwa jesteśmy w stanie wziąć odpowiedzialność za całość regionalnej ochrony zdrowia, łącznie z szpitalami powiatowymi, a nawet jakąś współodpowiedzialność za kliniczne, ale w sytuacji, jeżeli będziemy mieli wpływ też na finansowania. To znaczy, że będziemy mogli nadzorować, żeby nie dochodziło do absurdu przepalania pieniędzy. Mówię to wprost, bo znam patologiczne przypadki. Po prostu patologiczne, gdzie osoba X, osoba Y, osoba Z świadczy usługi medyczne, dostaje za to 100 tys. zł miesięcznie i ma wpisane w zakresie obowiązków – liczba wykonywanych dni pracy w tygodniu: jeden dzień. Proszę mi wierzyć, to nie jest mój wymysł. Mamy RODO, więc nie będę na ten temat mówił, ale takie są fakty. Ale czy to jest sprawiedliwe społecznie, czy jest mądre, czy to jest efektywne? Głęboko wierzę, że nie. Ale z takimi przypadkami mamy też do czynienia. To nie jest oczywiście remedium na tego typu sytuację, natomiast wiemy, że jeżeli będzie konsolidacja, będzie się to zwiększało. Jeżeli chodzi o Centrum Usług Wspólnych, to powiem tak – żeby też dobrze być zrozumianym – nie jest moją intencją, zwalniać kogokolwiek z administracji, natomiast samo usprawnienie systemów to jest jedno, a druga rzecz jest następująca. Mamy w chwili obecnej – możecie mi Państwo wierzyć lub nie – po prostu braki kadrowe. Mamy taki dzisiaj postęp, że w administracji – akurat w przeciwieństwie do coraz większej satysfakcji pielęgniarek i bardzo dobrze personelu medycznego w ogóle szeroko pojętego – w administracji tam wcale się nie przelewa. Nie każdy chce akurat w szpitalu pracować, kadra się tam starzeje i po prostu są braki. Tego typu konsolidacja tak naprawdę tylko i wyłącznie usprawnia, bo pozwala bardziej elastycznie funkcjonować. To też nie jest tak, że nagle w danym szpitalu księgowa zostanie, bo ktoś to musi zaksięgować, ktoś to musi, ale już na przykład na poziomie, nie wiem, najwyższych tych kompetencji głównych księgowych i tak dalej, mamy z tym po prostu

problemy. Niektóre jednostki nie mają porządnego głównego księgowego, zresztą nie tylko w tym obszarze, w obszarze kultury mam dokładnie to samo. Musimy to konsolidować i profesjonalizować w imię wyzwania. To samo w służbach technicznych. Powiedzmy sobie uczciwie, dzisiaj z fachowcami technicznymi do jednostki administracji jest różnie. W prywatnym biznesie po prostu więcej się zarabia. Zakładam, że nam się uda, ale to też się nie spodziewałem, że zrobimy to w miesiąc czy w dwa miesiące, to muszą być procesy takie, które nie będą zagrażały stabilności procesów naszych jednostek. Jestem zbyt odpowiedzialnym człowiekiem, żeby coś robić takiego, czyli wymuszać jakieś bardzo twarde terminy, które byłyby nierealistyczne. Natomiast zakładam, że jeżeli to zbudujemy, to będzie to dobra propozycja również dla tych szpitali, za które będziemy przejmowali odpowiedzialność poprzez zarządzanie do tego, żeby tego typu usługi również centralizować. I to tyle. Mam nadzieję, że odpowiedziałem na wszystkie pytania. Dziękuję bardzo.

Radny Województwa Zachodniopomorskiego Marcin Przepióra: Pani Przewodnicząca, Panie Marszałku, Wysoki Sejmiku, jestem w waszym imieniu członkiem Rady Społecznej Zachodniopomorskiego Centrum Onkologii i chciałbym powiedzieć, że sposób głosowania, wydaje mi się, wyczerpał znamiona prawidłowości. Byłem zapoznany ze wszystkimi dokumentami, które były nam przedstawiane. Rozmawialiśmy bardzo szeroko podczas Komisji Zdrowia Sejmiku i jako przedstawiciel właśnie Sejmiku w Radzie Społecznej podjąłem decyzję i tryb obiegowy nie uwłącza stanowi prawnemu ani sposobowi głosowania. Także myślę, że podjęliśmy decyzję prawidłowo. Dziękuję bardzo.

Radny Województwa Zachodniopomorskiego Sebastian Szwałlik: Pani Przewodnicząca, Panie Marszałku, Szanowni Państwo. Pozwólcie, że podzielę się taką refleksją jako były radny powiatowy. Otóż tam można powiedzieć, że dyskusje zaczynały się na temat szpitala i kończyły się tematem szpitala. Samorządy powiatowe zostały porzucone, można powiedzieć, samym sobie. Państwo też sobie z tym problemem nie poradziło, ponieważ każdy rząd ten problem przesuwają i można powiedzieć, że już nie ma gdzie przesuwają, a podwyższanie składek zdrowotnych nie jest jedynym rozwiązaniem problemu. W mojej ocenie dzisiaj samorząd województwa wcale nie musi, a w jakiś sposób pochyliła się nad tym problemem i dla mnie to jest wielkim szczęściem i chyba dojrzałością, że jako samorząd w jakiś sposób chce zdiagnozować sytuację w regionie. W jakiś sposób chce nawiązać współpracę z jednostkami powiatowymi, które dzisiaj między sobą raczej rywalizują. Licytują się o lekarzy, którzy tak na dobrą sprawę w mojej ocenie mogliby obsługiwać spokojnie ten jeden powiat czy dwa. Natomiast te stawki są na tyle podbijane, że osiągają horrendalne wysokości, trudne sobie do wyobrażenia dla przeciętnego zjadacza, choć uważam, że lekarz powinien zarabiać przyzwoicie. Natomiast uważam, że ten system, jaki obecnie funkcjonuje, nie jest systemem właściwym. Życzyłbym sobie, żeby pan Marszałek tę diagnozę wykonał jak najlepiej, żeby ten system faktycznie przyjął jakąś mapę usług medycznych w regionie na tyle rzetelną, że ten dostęp będzie łatwiejszy, jak i krótszy będzie czas oczekiwania. Dziękuję.

Uwag do projektu uchwały nie zgłoszono.

Drogą głosowania uchwała została podjęta, nosi nr XIII/173/25 i jest załącznikiem nr 20.

Wynik głosowania:

Za – 18

Przeciw – 9

Wstrzymało się – 1

Głosy nieoddane – 0

Przewodnicząca Teresa Kalina zarządziła półgodzinną przerwę w obradach.

-- wznowienie obrad--

8) w sprawie przyjęcia „Priorytetów współpracy zagranicznej Województwa Zachodniopomorskiego”

Projekt uchwały to druk 167/1/25 i jest załącznikiem nr 21.

Wicemarszałkini Województwa Zachodniopomorskiego Anna Bańkowska: Szanowna Pani Przewodnicząca, Szanowni Państwo Radni. Priorytety współpracy zagranicznej województwa zachodniopomorskiego mieliśmy opracowane w 2016 roku. Oczywiście zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Spraw Zagranicznych, ponieważ musimy opierać się na wytycznych, jeżeli prowadzimy współpracę zagraniczną, to musimy również wykonywać to według priorytetów Ministerstwa Spraw Zagranicznych. W związku z tym, że w ostatnich latach sytuacja geopolityczna bardzo się zmieniła, a mianowicie wybuchła wojna w Ukrainie i agresja Rosji spowodowała, że ta sytuacja stała się dla nas, jak i dla wielu krajów, absolutnie tą sytuacją, gdzie nie wyobrażamy sobie współpracy z krajami, które napadają na inne kraje. W związku z tym zerwaliśmy współpracę z partnerami po stronie rosyjskiej i białoruskiej. Chciałabym Państwa poinformować, że 22 października formalną zgodę na przyjęcie Priorytetów Współpracy Zagranicznej otrzymaliśmy już pisemnie z Ministerstwa Spraw Zagranicznych, dlatego prosiłabym Państwa o przyjęcie tej uchwały. Dziękuję bardzo.

Projekt pozytywnie zaopiniowała Komisja Rozwoju, Promocji i Współpracy Zagranicznej.

Radny Województwa Zachodniopomorskiego Rafał Niburski: Szanowna Pani Przewodnicząca, Szanowna Pani Marszałek, krótko jeśli idzie o tę uchwałę. Z jednej strony bardzo dobrze, bo też mówi o tym ustawa o samorządzie województwa, że taka uchwała powstaje. W tej uchwale są w naszej ocenie bardzo ciekawe zapisy, mówiące m. in. o potrzebie spójności działań podejmowanych przez województwo z celami polskiej polityki zagranicznej. Oczywiście jest to słuszne i jak najbardziej zasadne, tylko że mam nadzieję, że to będzie dotyczyło każdego polskiego rządu, a nie tylko tego, który obecnie rządzi, że po ewentualnej zmianie władzy, kiedy obecnie rządzącej w Sejmiku koalicji będzie nie po drodze z rządzącą koalicją w kraju, te cele polityki w dalszym ciągu będą realizowane, te które wyznacza agenda MSZ, a nie prowadzenie jakiejś swojej odrębnej polityki zagranicznej. Tak z tym też zgadzamy się, że aktywność międzynarodowa jest ważnym elementem rozwoju województwa, ale w naszej ocenie na pierwszym miejscu powinny być realizowane cele polityki krajowej i to powinno być nadrzędnym celem. U nas nie ma landyzacji takiej jak w Niemczech, więc w pierwszej kolejności celem tej polityki prowadzonej przez województwo powinno być realizowanie celów polityki zagranicznej RP. Ale też mamy oczywiście współpracę z regionami fińskimi, szwedzkimi, ale musi być

Mecklenburgia, co oczywiście poniekąd wynika z sąsiedztwa landu Meklemburgii i naszego województwa. Oczywiście czego musi dotyczyć ta współpraca-zielonej energii, co w naszej ocenie jednak uważamy, że współpraca z Meklemburgią powinna dotyczyć jednak innych obszarów, a nie tylko i wyłącznie odnawialnych źródeł energii. Jednak mimo wszystko, co też pokazują – i będę o tym mówił przy innej uchwale – że jednak Niemcy chyba też już nie do końca są tak zafascynowani zieloną energią. Dziękuję bardzo.

Radna Województwa Zachodniopomorskiego Maria Kubisa: Pani Przewodnicząca, Szanowni Państwo, chciałam powiedzieć, że w Meklemburgii mieszka bardzo wielu Polaków. Myślę, że około 15%. A jeśli chodzi o rozwój zielonej energii, to ona jest bardzo ekspansywna. Przede wszystkim kupowane są elementy tutaj z naszego parku pod Goleniowem. Buduje się bardzo, bardzo wiele solarów i wiatraków, w związku z tym możemy na to liczyć i raczej powinniśmy o to zadbać. Dziękuję.

Uwag do projektu uchwały nie zgłoszono.

Drogą głosowania uchwała została podjęta, nosi nr XIII/174/25 i jest załącznikiem nr 22.

Wynik głosowania:

Za – 15

Przeciw – 10

Wstrzymało się – 0

Głosy nieoddane – 3

9) zmieniająca uchwałę w sprawie udzielenia pomocy finansowej gminom, w celu realizacji Programu rozwoju infrastruktury sportowej w województwach

Projekt uchwały to druk 181/2/25 i jest załącznikiem nr 23.

Pierwsza wersja projektu uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej gminom, w celu realizacji Programu rozwoju infrastruktury sportowej w województwach to druk 181/1/25 i jest załącznikiem nr 24. Przewodnicząca poinformowała, że w dniu 17.12.2025 r. od wnioskodawcy wpłynęło pismo dotyczące złożenia autopoprawki. Projekt uchwały wraz ze wspomnianym pismem otrzymali Państwo drogą mailową. Pismo ws. złożenia autopoprawki do projektu uchwały stanowi załącznik nr 25 do protokołu.

Członek Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego Bogdan Jaroszewicz: Szanowna Pani Przewodnicząca, Wysoki Sejmiku, przedłożony projekt uchwały dzisiaj na Państwa ręce jest kwintesencją działań, które podejmowaliśmy już wcześniej, bo od 2024 roku, gdy podpisywaliśmy porozumienie z Ministerstwem Sportu w zakresie dofinansowania bazy. W 2025 roku, nie tak dawno, bo w październiku na ostatniej sesji podjęli Państwo decyzję o wsparciu również ze strony województwa zachodniopomorskiego beneficjentów, którzy mogą otrzymać takie dofinansowanie, zarówno od Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego, jak i ze strony Ministerstwa Sportu. Przypomnę tylko, zanim przejdę do meritum tej uchwały, że gminy, które mają otrzymać dofinansowanie to gmina Dębno, Dygowo, Miasto Stargard, Miasto Szczecin, gmina Stara Dąbrowa, Stargard, Stepnica oraz miasto Białogard. I tuż po przyjęciu uchwały

przez Wysoki Sejmik kilku beneficjentów przed podpisaniem umowy wystąpiło do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego z wnioskami o przesunięcie realizacji swoich zadań z bieżącego roku budżetowego czyli 2025 na przyszły rok budżetowy 2026 i są to gminy Dygowo i Stargard natomiast miasto Białogard zwróciło się o aneksowanie zawartej już umowy pomiędzy Urzędem Marszałkowskim a gminą. Stąd też proszę Wysoki Sejmik o przyjęcie tej uchwały, żebyśmy mogli swobodnie realizować i rozwijać bazę sportową w województwie zachodniopomorskim. Dziękuję bardzo.

Projekt pozytywnie zaopiniowała Komisja:

- Oświaty, Kultury i Sportu
- Budżetu i Spraw Samorządowych.

Uwag do projektu uchwały nie zgłoszono.

Drogą głosowania uchwała została podjęta, nosi nr XIII/175/25 i jest załącznikiem nr 26.

Wynik głosowania:

Za – 25

Przeciw – 0

Wstrzymało się – 0

Głosy nieoddane – 2

10)w sprawie przyjęcia „Wojewódzkiego programu opieki nad zabytkami na lata 2025-2028”

Projekt uchwały to druk 172/1/25 i jest załącznikiem nr 27.

Wicemarszałkini Województwa Zachodniopomorskiego Anna Bańkowska: Szanowna Pani Przewodnicząca, Szanowni Państwo Radni, raz na cztery lata przyjmujemy taki właśnie program, ponieważ jest to nasz ustawowy obowiązek, wynikający z ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Te programy są tworzone w oparciu o poprzednie, ale również zgodnie z wytycznymi Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Chciałabym Państwa poinformować, że 24 listopada Wojewódzki Konserwator Zabytków w Szczecinie pozytywnie zaopiniował projekt planu i również Państwa proszę o przyjęcie tej uchwały. Zresztą za chwilę będziemy podejmować również uchwałę dotyczącą właśnie konkursu nad zabytkami. Bardzo dziękuję.

Projekt pozytywnie zaopiniowała Komisja Oświaty, Kultury i Sportu.

Radna Województwa Zachodniopomorskiego Joanna Chojnacka: Pani Przewodnicząca, Pani Marszałek, w tym wieloletnim programie opieki nad zabytkami na lata 2025-2028 jest błąd. Jest napisane, że monitorowanie realizacji wojewódzkiego programu opieki nad zabytkami będzie monitorowane. I jest napisane, że pierwsze monitorowanie powinno nastąpić w roku 2023, natomiast drugie w 2025.

Wicemarszałkini Województwa Zachodniopomorskiego Anna Bańkowska: Być może jest to błąd w druku, więc to na pewno to poprawimy. Dziękuję bardzo.

Uwag do projektu uchwały nie zgłoszono.

Drogą głosowania uchwała została podjęta, nosi nr XIII/176/25 i jest załącznikiem nr 28.

Wynik głosowania:

Za – 15

Przeciw – 0

Wstrzymało się – 9

Głosy nieoddane – 3

11)w sprawie udzielenia pomocy rzeczowej gminom partnerskim wspólnie realizującym projekt pn. „Rodzinny prolog”

Projekt uchwały to druk 168/1/25 i jest załącznikiem nr 29.

Wicemarszałkini Województwa Zachodniopomorskiego Anna Bańkowska: Szanowna Pani Przewodnicząca, Szanowni Państwo Radni, w ramach Funduszy Europejskich realizujemy właśnie projekt „Rodzinny Prolog” i w tym roku otworzyliśmy 10 lokalnych klubów rodzinnych w małych miejscowościach: Chojna, Gryfino, Goleniów, Karlino, Międzyzdroje, Postomino czy Resko. Zachęcam Państwa do odwiedzenia tych miejsc. Są to miejsca, w których młodzi rodzice, a nawet mamy w ciąży i młodzi rodzice, którzy mają dzieci w wieku do pięciu lat, korzystają już ze wsparcia, z warsztatów, z pomocy psychologów, aby dobrze przygotować się i emocjonalnie nawiązać dobre więzi ze swoimi dziećmi. Przyszedł czas na to, żebyśmy mogli gminom przekazać już na własność te miejsca. Zatem proszę Państwa o przyjęcie tej uchwały. Dziękuję bardzo.

Radny Województwa Zachodniopomorskiego Rafał Niburski: Szanowna Pani Przewodnicząca, Szanowna Pani Marszałek. Oczywiście zagłosujemy za tym projektem uchwały, ale w imieniu klubu chciałbym wyrazić zadowolenie, że Zarząd Województwa wreszcie podejmuje działania prorodzinne, prodemograficzne, a nie wspiera postawy, które są zupełnie anty i w kontrze do tych dwóch wartości, czyli do rodziny i demografii. Dziękuję bardzo.

Projekt pozytywnie zaopiniowała Komisja:

- Budżetu i Spraw Samorządowych

- Zdrowia, Spraw Społecznych i Bezpieczeństwa Publicznego

Uwag do projektu uchwały nie zgłoszono.

Drogą głosowania uchwała została podjęta, nosi nr XIII/177/25 i jest załącznikiem nr 30.

Wynik głosowania:

Za – 24

Przeciw – 0

Wstrzymało się – 0

Głosy nieoddane – 3

12)w sprawie powierzenia Województwu Pomorskiemu części zadania z zakresu organizacji publicznego transportu zbiorowego

Projekt uchwały to druk 163/1/25 i jest załącznikiem nr 31.

Projekt pozytywnie zaopiniowała Komisja Gospodarki, Infrastruktury i Ochrony Środowiska

Radny Województwa Zachodniopomorskiego Artur Nycz: Pani Przewodnicząca, Wysoki Sejmiku, odnośnie tych dwóch uchwał, bo one są dość podobne, w zasadzie można powiedzieć, że to są też uchwały w jakiś sposób powtarzalne i cyklicznie je podejmujemy. Nie chcę powiedzieć, że mają charakter techniczny, ponieważ tworzą nową jakość, ale mimo wszystko to jest tak naprawdę realizacja tego, co już jest, czyli jednak mimo wszystko można je nazwać uchwałami technicznymi i jedną i drugą. Dziękuję bardzo.

Uwag do projektu uchwały nie zgłoszono.

Drogą głosowania uchwała została podjęta, nosi nr XIII/178/25 i jest załącznikiem nr 32.

Wynik głosowania:

Za – 25

Przeciw – 0

Wstrzymało się – 0

Głosy nieoddane – 2

13)w sprawie przyjęcia od Województwa Pomorskiego części zadania z zakresu organizacji publicznego transportu zbiorowego

Projekt uchwały to druk 164/1/25 i jest załącznikiem nr 33.

Projekt pozytywnie zaopiniowała Komisja Gospodarki, Infrastruktury i Ochrony Środowiska.
Uwag do projektu uchwały nie zgłoszono.

Drogą głosowania uchwała została podjęta, nosi nr XIII/179/25 i jest załącznikiem nr 34.

Wynik głosowania:

Za – 25

Przeciw – 0

Wstrzymało się – 0

Głosy nieoddane – 2

14)w sprawie ustalenia kryteriów podziału środków Funduszu pracy dla samorządów powiatowych Województwa Zachodniopomorskiego

Projekt uchwały to druk 173/1/25 i jest załącznikiem nr 35.

Projekt pozytywnie zaopiniowała Komisja Budżetu i Spraw Samorządowych.

Radny Województwa Zachodniopomorskiego Rafał Niburski: Szanowna Pani Przewodnicząca, Szanowny Panie Marszałku. Pierwsza uwaga, nie „samorządów”, tylko „samorządów” powinno być na tablicy – samorządów powiatowych, ale to taka uwaga techniczna. Jeśli idzie o ten projekt uchwały też oczywiście będziemy za, tylko że jeżeli mówimy o Funduszu Pracy, chciałbym zwrócić uwagę Sejmiku i być może pani Przewodniczącej, pana Marszałka i całego Zarządu być może na inny problem związany

z Funduszem Pracy. Krótco tylko chciałbym zwrócić uwagę, aby w tej kwestii Sejmik podjął na następnej sesji jakiś apel, bądź może stanowisko. Chodzi o brak środków z Funduszu Pracy na Kształcenie Młodocianych Pracowników. Te środki rozdzielają Ochotnicze Hufce Pracy. Na przyszły rok będzie ich jeszcze o 100 mln zł mniej niż to było planowane w tym roku, a mimo tego, że w tym roku jest 100 mln zł więcej niż będzie w 2026 roku, tych środków zabrakło. 600 wniosków przedsiębiorców, którzy zatrudniają takich młodocianych pracowników, którzy się tam uczą zawodu umożliwia im to start w życie, bo też umówmy się, nie każdy musi być magistrem. Zawody rzemieślnicze powoli wymierają, więc im więcej rzemieślników, tym lepiej. Niestety przedsiębiorcy dostali odmowne odpowiedzi z Ochotniczych Hufców Pracy. To może z kolei rodzić taką konsekwencję, że ci młodzi pracownicy zostaną pozbawieni swojej życiowej szansy, ponieważ przedsiębiorcy nie będą chcieli ich brać, jeżeli państwo nie będzie im refinansować, czyli dawać tych środków na refundację. Może to prowadzić do takiej sytuacji, że te młode osoby zostaną pozostawione same sobie. Umówmy się, bo nie chodzi o prowadzenie żadnej polityki, nie mieszam ani polityki, ani niczego, tylko po prostu uważam, że młodym ludziom należy dać szansę. Wiem, że to nie leży w gestii ani Marszałka Województwa, ani Sejmiku, ale być może podejmiemy jakiś apel do pani Minister Dziemianowicz-Bąk w tej kwestii, żeby zwiększyć te środki na przyszły rok, żeby ci młodzi ludzie mogli mieć ten start w życiu. Do tego chciałbym zwrócić uwagę na ten problem, który się pojawił. I też zwraca na niego uwagę Związek Rzemiosła Polskiego. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego Teresa Kalina: Myślę, że będziemy nad tym pracowali, ponieważ temat jest bardzo ważny i rozmawialiśmy nawet ostatnio z panią Senator Magdaleną Kochan, bo była u nas m.in. w tej sprawie. Uwag do projektu uchwały nie zgłoszono.

Drogą głosowania uchwała została podjęta, nosi nr XIII/180/25 i jest załącznikiem nr 36.

Wynik głosowania:

Za – 26

Przeciw – 0

Wstrzymało się – 0

Głosy nieoddane – 0

15)w sprawie realizacji przez Województwo Zachodniopomorskie projektu „ArtWell Net”

Projekt uchwały to druk 169/1/25 i jest załącznikiem nr 37.

Wicemarszałkini Województwa Zachodniopomorskiego Anna Bańkowska: Szanowna Pani Przewodnicząca, Szanowni Państwo Radni. Ten projekt jest, możemy powiedzieć, taką kontynuacją poprzedniego naszego działania „Sztuka na Receptę” – międzynarodowego programu, który został wsparty przez Instytut Szwedzki, który polegał na tym, że działania kulturalne mają wpływać na polepszenie dobrostanu zdrowia psychicznego. Chcielibyśmy kontynuować i poszerzyć ten program, dlatego zmieniona jest nazwa na „Art Well Net”. Chcielibyśmy skierować takie działania, poszerzyć je o działania

profilaktyczne, przygotowanie kadr i instruktorów właśnie do działań, które były w tej sztuce na receptę. Serdecznie Państwa proszę o oddanie głosu na tę uchwałę. Dziękuję.

Projekt pozytywnie zaopiniowała Komisja:

- Budżetu i Spraw Samorządowych
- Rozwoju, Promocji i Współpracy Zagranicznej

Uwag do projektu uchwały nie zgłoszono.

Drogą głosowania uchwała została podjęta, nosi nr XIII/181/25 i jest załącznikiem nr 38.

Wynik głosowania:

Za – 26

Przeciw – 0

Wstrzymało się – 0

Głosy nieoddane – 0

16)w sprawie przyjęcia Rezolucji XXI Forum Parlamentów Regionalnych Południowego Bałtyku

Projekt uchwały to druk 161/1/25 i jest załącznikiem nr 39.

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego Teresa Kalina:

Rezolucja to efekt XXI Forum Parlamentów Regionalnych Południowego Bałtyku, które odbyło się we wrześniu bieżącego roku w Szczecinie. Jej główne przesłanie to czyste powietrze jako szansa na zdrowie mieszkańców i zrównoważony rozwój regionów Południowego Bałtyku. Przyjęcie rezolucji poprzedzone było wystąpieniami ekspertów, dyskusją panelową. W tym miejscu za jego prowadzenie pragnę podziękować panu Arturowi Nyczowi. Dziękuję bardzo Panie Przewodniczący. Było nam bardzo miło uczestniczyć w tychże panelach.

Projekt pozytywnie zaopiniowała Komisja Rozwoju, Promocji i Współpracy Zagranicznej.

Radny Województwa Zachodniopomorskiego Rafał Niburski: To już ostatnia uchwała, uspokoję Panią Przewodniczącą, przy której zabieram dzisiaj głos. Więc może będzie szybciej. Szanowna Pani Przewodnicząca, Szanowny Panie Marszałku, przeczytałem tę całą Rezolucję. Pewne zapisy, powiem szczerze, trochę mnie zszokowały. Ogólnie powiem, że jestem zdziwiony, że nic środowisk proekologicznych, zielonych nie nauczyły wydarzenia związane z pandemią COVID, czy z inwazją Rosji na Ukrainę. W dalszym ciągu postuluje się żeby najważniejszym elementem pozyskiwania energii były farmy wiatrowe, fotowoltaika, czyli ogólnie mówiąc w skrócie OZE. Te nowe wymogi i tutaj bardzo ciekawe stwierdzenie, co mnie trochę zszokowało. Strona trzecia, punkt pierwszy podpunkt „k”: dostosowanie do nowych wymogów będzie generować wyższe koszty dla przedsiębiorców, administracji oraz obywateli. Podkłada się Sejmikowi Rezolucję, która ma zwiększać koszty życia mieszkańców, koszty życia obywateli – moim zdaniem ta sytuacja jest skądinąd dziwna. Idąc dalej na str. 4, po raz kolejny forsuje się dekarbonizację sektora energetycznego i tu pojawia się zasadnicze pytanie, czy ta dekarbonizacja ma dotyczyć wszystkich, czy tylko wybranych państw, czy wybranych jakby członków Forum Parlamentów Południowego Bałtyku,

ponieważ mówi się o tej dekarbonizacji też w przestrzeni medialnej, a jednocześnie Niemcy uruchamiają swoje elektrownie węglowe, które działają z pełną mocą. Pełno o tym było i na ten temat w dalszym ciągu jest artykuł w internecie, czy w mediach tradycyjnych. Też coraz więcej ekspertów w Niemczech mówi, że niedobór energii ze źródeł odnawialnych spowodowany jest warunkami atmosferycznymi, czyli to, co cały czas też Prawo i Sprawiedliwość swego czasu powtarzało. Padł chociażby przykład, że gęsta mgła powoduje, że jest niedobór tej energii z fotowoltaiki, czy z innych odnawialnych źródeł energii. Też niedobór energii z tych źródeł doprowadził w Niemczech do znacznych podwyżek cen prądu, co odbiło się negatywnie na sytuacji gospodarstw domowych i przemyśle, więc w naszej ocenie forsowanie po raz kolejny takich rzeczy, gdzie eksperci w Niemczech – będę się powoływał na Niemcy, bo wiem, że dla Koalicji Obywatelskiej jest to chyba najbardziej ulubiony kraj, więc będę się powoływał – eksperci niemieccy mówią, że decyzje o wyłączeniu elektrowni jądrowych i konwencjonalnych były przedwcześnie, a zieloni dalej swoje, czyli zwiększenie inwestycji w OZE. Idąc dalej, na str. 6 redukcja zanieczyszczeń, w tym redukcja dwutlenku siarki w Szwedzt. Ja się pytam, gdzie autorzy tego stanowiska byli i są, kiedy cały czas jest problem nadmiernej emisji dwutlenku siarki w rafinerii w Szwedzt. Pytanie, dlaczego nie zabierają głosu, nie interweniują w tej sprawie. Ponadto wszyscy chyba wiemy, że w Szwedzt niedawno doszło do awarii rurociągu 25 metrów. Miałem dzisiaj o to pytać pana Marszałka, czy pan ma jakieś informacje na ten temat, ale już po wywiadzie w jednej ze stacji radiowych wiem, że pan Marszałek pytał, ale jeszcze póki co żadnych informacji nie ma. A przy okazji dziękuję Panie Marszałku, że nazwał mnie Pan dżentelmenem. To samo, jak to cytuję „dżentelmeni z PiS-u”. Uważam, że ja i moi koledzy jesteśmy rzeczywiście dżentelmenami. A wracając do tej uchwały, oczywiście będziemy głosować przeciw. I jeszcze kończąc wątek elektrowni – u nas się mówi, żeby elektrownię zamykać, czego przykładem jest elektrownia Dolna Odra, której Prawo i Sprawiedliwość gwarantowało funkcjonowanie do 2035 roku, a bloki węglowe będą wygaszone w 2026 roku. Pytanie, w czym to jest w interesie? Dziękuję bardzo.

Radny Województwa Zachodniopomorskiego Artur Nycz: Pani Przewodnicząca, Wysoki Sejmiku, odnosząc się do mojego szanownego dżentelmena przedmówcy, chciałem powiedzieć po pierwsze tak. To nie Rezolucja, Panie Przewodniczący, będzie podnosiła koszty życia mieszkańców. Natomiast jedną z zasadniczych powodów podjęcia tej Rezolucji, jak i spotkania się na Forum Parlamentów Regionalnych Południowego Bałtyku była nowa dyrektywa unijna odnośnie czystego powietrza, która bardzo mocno zaostrza nam normy i mamy czas do 2030 roku na wdrożenie tych nowych norm, więc mieliśmy też możliwość i czas przejrzeć rzeczywiście te wszystkie elementy i te wszystkie punkty, które dzisiaj jakby wymagają zmian, abyśmy tutaj jako regiony te normy wspomnieli, więc nie rezolucja będzie nam tutaj generowała koszty. To jakby po pierwsze. Natomiast, jeśli chodzi o kwestie, o których Pan wspominał. Jest rzeczą oczywistą, że my dzisiaj nie możemy mówić o tym, że podstawą bezpieczeństwa energetycznego państwa będzie jeden czynnik – czy to będzie węgiel, czy to będzie OZE. Dlatego mówimy cały czas o miksie energetycznym. Nie jest żadną tajemnicą, że tutaj w naszym regionie bałtyckim odnawialne źródła energii będą stanowić główną podstawę tworzenia energii, co już w naszym województwie się dzieje. Jak Państwo doskonale wiecie, dzisiaj wytwarzamy z OZE energii więcej niż jako województwo potrzebujemy. Nie jest prawdą, Panie Przewodniczący, że Niemcy otwierają elektrownię atomową. Jest prawdą rzeczywiście, że trwa tam dyskusja odnośnie

rezygnacji z energii atomowej i rzeczywiście nasi zachodni sąsiedzi w tym zakresie mają poważną debatę. Natomiast dekarbonizacja nas czeka, polskie firmy ciepłownicze się do tego przygotowują na czele z naszym szczecińskim chociażby SEC-em, więc to jest przyszłość, którą niewątpliwie musimy mieć na uwadze. Oczywiście jeśli chodzi o kwestie nasze polskie, dotyczące chociażby rafinerii w Schwedt, nie wchodząc w kwestię ostatniego wycieku, rzeczywiście jest tak, że co dwa lata jest tam ponawiany wniosek o zgodę na przekroczenie emisji. Natomiast tak, jak powiedziałem, to w zasadzie ta rezolucja i ta dyrektywa, o której mówimy, ona w jakiś sposób to rozwiązuje, ponieważ w sposób drastyczny w zasadzie o połowę zmniejsza normy. Więc rafineria w Schwedt będzie się musiała do tego dostosować. Jeśli więc chcemy mówić o problemie emisyjności rafinerii w Schwedt, to ta rezolucja właśnie zmierza do tego, żeby w znaczny sposób tę emisyjność dwutlenku siarki i przede wszystkim dwutlenku węgla ograniczyć. Więc w tym zakresie tutaj będzie to narzędzie pomocne do tego. Aczkolwiek chciałem też Panie Przewodniczący zwrócić uwagę, że nie możemy się koncentrować tylko i wyłącznie na rafinerii Schwedt. Musimy też pamiętać o tym, że nasze Zakłady Chemiczne Azoty w Policach są chyba największym w Europie Środkowej producentem i importerem amoniaku, co również będzie dużym wyzwaniem, w zakresie ograniczenia emisyjności. Chciałbym też powiedzieć, że ta rezolucja jest wydaje się dużym sukcesem, bo z naszej strony, właśnie ze strony polskiej, jak Pan zauważył, o amoniaku tam niewiele jest. Więc w tym zakresie myślę, że tutaj delegacja naszego Sejmiku wykonała bardzo dużą pracę, jakby biorąc w ochronę jeden z najważniejszych zakładów pracy w naszym województwie. I oczywiście kwestia Elektrowni Dolna Odra. To Prawo i Sprawiedliwość podjęło w 2020 roku decyzję o zamknięciu elektrowni. Opowieści, że zagwarantowaliście funkcjonowanie bloków węglowych do 2035 roku to jest nieprawda i zwykła manipulacja. Nie dokonaliście do roku 2023 żadnych inwestycji, żeby te bloki energetyczne były w stanie funkcjonować do roku 2035. To jest zwykły nieprawdziwy zapis, dlatego że żadne prace w tym zakresie nie zostały wykonane, aby bloki węglowe mogły tak długo funkcjonować. Dopowiem tylko odnośnie węgla, że w roku 2025 każdy Polak dopłacił do wydobycia węgla w Polsce około tysiąca złotych. Takie są realne koszty wydobycia węgla w Polsce, ale tak jak powiedziałem celem nie jest całkowita rezygnacja z produkcji energii z węgla, a jedynie zwiększenie w tym miksie energetycznym udziału innych elementów tak, żeby powoli uniezależniać się od paliw kopalnych, co oczywiście przełoży się na cenę prądu. Warto Panie Przewodniczący również zwrócić uwagę, że zostały zatwierdzone nowe taryfy za cenę prądu, które są dzisiaj poniżej cen, do których wyszcie jako rząd dopłacali, więc już w dwa lata udało nam się zejść z ceną tak, aby pozostała ona niezmienna bez dopłat z budżetu państwa. Dziękuję.

Radny Województwa Zachodniopomorskiego Rafał Niburski: Szanowna Pani Przewodnicząca, odpowiadając panu Radnemu Nyczowi, po pierwsze mówiłem o elektrowniach węglowych i wystarczy wpisać – bo jest takie narzędzie w internecie „google” – wystarczy wpisać, to Panu wyskoczy. Nawet przed chwilą radny Wójcik podesłał mi pierwszego z brzegu linka, więc Pan albo mnie nie słuchał, albo celowo zmienia Pan moją wypowiedź. Co do amoniaku i zakładów chemicznych, to jakoś nikt nie mówił, że tam jest nademisyjność, że emisja amoniaku osiąga wartości ponadnormatywne, a w Schwedt ten zarzut w stosunku do rafinerii w Schwedt jest cały czas podnoszony i też ze zdumieniem ja oraz moje koleżanki i koledzy przyjmujemy informację, że dopiero podjęcie tej rezolucji spowoduje, że Schwedt nie będzie zatruwać środowiska ponadnormatywną emisją

dwutlenku siarki. Co do Elektrowni Dolna Odra, powiedział Pan, że Prawo i Sprawiedliwość podjęło decyzję. Tak, oczywiście, do 2035 roku do momentu, kiedy w Polsce powstanie elektrownia atomowa. Nie wiem, teraz zwrócę się prywatnie – Artur, nie powielaj kłamstw tego pana ze środka, bo nie posądzam Cię o jakiekolwiek kontakty z tym Panem ze środka na tym zdjęciu, więc nie powielaj kłamstw tego Pana – nazwiska nie będę wymawiał. Inicjały Ci tylko powiem – Mateusz P. ostatnio pod Elektrownią Dolna Odra powtarzał właśnie te kłamliwe tezy o tym, do spółki z Grzegorzem Braunem, jakoby Prawo i Sprawiedliwość podjęło decyzję o wygaszeniu elektrowni Dolna Odra w 2025 roku, więc Artur, nie powołuj się na taki autorytet.

Radny Województwa Zachodniopomorskiego Artur Nycz: Nie widzę dokładnie zdjęcia, to już nie ten wiek, ale rozumiem, że chodzi o Mateusza Morawieckiego, to się zgadzamy. Nie będę się powoływał, zapewniam, na autorytet pana Mateusza Morawieckiego. Rzeczywiście, Panie Przewodniczący, bo sprawa jest rzeczywiście istotna, nie wiem, kto tam był z Braunem pod elektrownią. Mnie to niewiele interesuje. Interesujące są dla mnie tylko i wyłącznie fakty i dokumenty. Fakty są takie – decyzja o zamknięciu Elektrowni Dolna Odra, rząd premiera Mateusza Morawieckiego, rok 2020 i 2035, czyli to, na co rzeczywiście wiele osób z Prawa i Sprawiedliwości się powołuje, brak jakichkolwiek prac modernizacyjnych, które mogłyby spowodować, aby bloki węglowe mogły w Elektrowni funkcjonować do 2035 roku. Ten zapis był od początku do końca niemożliwy do spełnienia. Nie chcę użyć tutaj słów mocniejszych, aczkolwiek pewnie wypadałoby w tym zakresie. Dziękuję bardzo.

Radna Województwa Zachodniopomorskiego Joanna Kostrzewa: Jesteś przedstawicielem naszego powiatu Gryfino. Mieszkasz w Gryfinie. Nie rozumiem skąd są u Ciebie te kłamstwa. Dlaczego w ten sposób się zachowujesz? Dlaczego jesteś przeciwko nam? To znaczy tak, na pewno Dolna Odra była przygotowana do funkcjonowania do 2035 i ja nie potrafię tego tak udowodnić jak Artur, natomiast wszystkie prace, które miały być wykonane po to, żeby było zabezpieczona elektrownia, żeby nie było emisji niepotrzebnych – przepraszam, ale się troszeczkę denerwuję – niepotrzebnych gazów. I w tym momencie było to wszystko zapewnione. Tyle pieniędzy poszło w to, można powiedzieć teraz, na marne, tak? Mieszkańcy byli zabezpieczeni, jeżeli chodzi o energię elektryczną, byli zabezpieczeni w ciepło, a w tej chwili, jeżeli zamkniemy elektrownię, nie będziemy mieli ciepła, nie będziemy mieli prądu. Prąd może będzie, natomiast na pewno nie będzie to nasz prąd, natomiast nie będziemy mieli ciepła. Artur, dlaczego walczysz przeciwko nam?

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego Teresa Kalina: Proszę Pani, powiedziałam, że my dyskutujemy nad Rezolucją Forum Parlamentów Regionalnych Południowego Bałtyku, a nie nad wycieczkami osobistymi, że ktoś kłamie albo nie. W tym Forum uczestniczyła jednak bardzo duża grupa młodzieży i ze strony polskiej, i ze strony niemieckiej. I naprawdę, myśmy musieli temperować ich wymagania i to, czego oni żądali od dorosłych, jeżeli chodzi o czyste powietrze, bo mówimy o czystym powietrzu. Kończymy dyskusję.

Radny Województwa Zachodniopomorskiego Artur Nycz: Pani Przewodnicząca, wycieczka *ad persona* nie odbyła się z mojej strony, odbyła się ze strony mojej koleżanki z Gryfina, pani Joanny Kostrzewy. Jeżeli chcemy sobie pozwalać na taką bliskość, tak Joanna, znamy się wystarczająco dobrze. Nie rozumiem tego, jeżeli sama twierdzisz, że nie potrafisz

tego udowodnić, tak jak ja, to nie rozumiem dlaczego zarzucasz mi kłamstwo. Ja, jako mieszkaniec Gryfina, nie muszę mieć takich samych poglądów jak Ty, ani się z tym zgadzać, ale nie życzę sobie, w żaden sposób nie życzę sobie, żeby twierdzić, że ja kłamię i kłamię na sesji Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego. Myślę Joanna, że zabrnęłaś za daleko. Rozumiem emocje, jakie towarzyszyły Twojej wypowiedzi, nie oczekuję tutaj publicznych przeprosin z Twojej strony, ale jako Twój kolega i znajomy, raczej sugerowałbym Ci, żebyś nie posuwała się tak daleko, bo było to bardzo, bardzo brzydkie i przede wszystkim nieprawdziwe. Mógłbym kontynuować o elektrowni, o zabezpieczeniu w ciepło i o tym, co się teraz dzieje i jaki wielki problem mają mieszkańcy Gryfina, ale bardzo Cię proszę o to, żebyś więcej nie pozwalala sobie na takie rzeczy i na obrażanie ludzi, bo możemy się różnić w poglądach, możemy się różnić w wielu miejscach, ale myślę, że wszystkim nam siedzącym na tej sali przyświeca wspólny cel. Dziękuję bardzo. I nie do końca wyobrażam sobie Joanna, żebym po raz kolejny musiał znosić tego typu inwektywy z Twojej strony.

Radny Województwa Zachodniopomorskiego Krzysztof Nieckarz: Pani Przewodnicząca, Wysoki Sejmiku, jeżeli chodzi o tę Rezolucję, to tak jak powiedział nasz pan Przewodniczący, to jest jeden wielki bełkot, a to co mówi pan radny Artur Nycz, to jeszcze większy bełkot. Przypomnę Panu, jak Pan obrażał przed wyborami nas i wyborców Prawa i Sprawiedliwości. Przypomnieć Panu?

Przewodnicząca Teresa Kalina zakończyła dyskusję.
Uwag do projektu uchwały nie zgłoszono.

Drogą głosowania uchwała została podjęta, nosi nr XIII/182/25 i jest załącznikiem nr 40.
Wynik głosowania:

Za – 16
Przeciw – 10
Wstrzymało się – 0
Głosy nieoddane – 0

**17) zmieniająca uchwałę w sprawie wyboru Przewodniczących
oraz Wiceprzewodniczących komisji Sejmiku Województwa
Zachodniopomorskiego**

Projekt uchwały to druk 171/1/25 i jest załącznikiem nr 41.

Przewodnicząca poinformowała, że uchwała dotyczy uwzględnienia akcesu Radnej Joanny Chojnackiej na funkcję Wiceprzewodniczącej Komisji Budżetu i Spraw Samorządowych.

Uwag do projektu uchwały nie zgłoszono.

Drogą głosowania uchwała została podjęta, nosi nr XIII/183/25 i jest załącznikiem nr 42.

Wynik głosowania:

Za – 25

Przeciw – 0

Wstrzymało się – 1

Głosy nieoddane – 0

18) zmieniająca uchwałę w sprawie utworzenia Rady Seniorów Województwa Zachodniopomorskiego

Projekt uchwały to druk 170/1/25 i jest załącznikiem nr 43.

Przewodnicząca poinformowała, że o zmianę statutu zawnioskowała Rada Seniorów Województwa Zachodniopomorskiego, a dotyczy ona ilości wiceprzewodniczących oraz zwoływania pierwszej sesji.

Wicemarszałkini Województwa Zachodniopomorskiego Anna Bańkowska: Szanowna Pani Przewodnicząca, Szanowni Państwo, Radni, są to tylko dwie zmiany. Chcemy wprowadzić następujące brzmienie, że Przewodniczący Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego zawiadamia o terminie pierwszego posiedzenia, a w związku z tym, że mamy pięć subregionów w województwie zachodniopomorskim, chcielibyśmy, żeby przewodniczący był z jednego subregionu, a wiceprzewodniczący z pozostałych czterech subregionów. I to jest tylko taka zmiana. Dziękuję bardzo.

Projekt pozytywnie zaopiniowała Komisja Zdrowia, Spraw Społecznych i Bezpieczeństwa Publicznego.

Uwag do projektu uchwały nie zgłoszono.

Drogą głosowania uchwała została podjęta, nosi nr XII/184/25 i jest załącznikiem nr 44.

Wynik głosowania:

Za – 15

Przeciw – 10

Wstrzymało się – 0

Głosy nieoddane – 1

19) w sprawie rozstrzygnięcia o zasadności nieuwzględnienia przez Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego części opinii gminy Gryfino do projektu audytu krajobrazowego

Projekt uchwały to druk 176/1/25 i jest załącznikiem nr 45.

Projekt pozytywnie zaopiniowała Komisja Gospodarki, Infrastruktury i Ochrony Środowiska.

Radny Województwa Zachodniopomorskiego Artur Nycz: Pani Przewodnicząca, Wysoki Sejmiku, bo rzeczywiście zarówno w tej uchwale, jak i dość zbieżnej uchwale za chwilę dotyczącej Starego Czarnowa, komisja dość mocno obradowała. Chciałem tylko powiedzieć,

bo to bardzo mocno wybrzmiało podczas komisji, że wszelkie uwagi o charakterze merytorycznym złożone przez Gminę zostały w audycie uwzględnione, natomiast to, co nie zostało uwzględnione, to jest uwaga o charakterze redakcyjnym. Natomiast, tak jak powiedziałem, wszystkie merytoryczne zastrzeżenia Gminy zostały uwzględnione. Dziękuję.

Uwag do projektu uchwały nie zgłoszono.

Drogą głosowania uchwała została podjęta, nosi nr XIII/185/25 i jest załącznikiem nr 46.

Wynik głosowania:

Za – 15

Przeciw – 10

Wstrzymało się – 0

Głosy nieoddane – 0

20)w sprawie rozstrzygnięcia o zasadności nieuwzględnienia przez Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego części opinii gminy Stare Czarnowo do projektu audytu krajobrazowego

Projekt uchwały to druk 177/1/25 i jest załącznikiem nr 47.

Projekt pozytywnie zaopiniowała Komisja Gospodarki, Infrastruktury i Ochrony Środowiska.

W związku z omyłką w wyświetlanej na ekranach nazwie ww. projektu, został on skorygowany w systemie do głosowania.

Uwag do projektu uchwały nie zgłoszono.

Drogą głosowania uchwała została podjęta, nosi nr XIII/186/25 i jest załącznikiem nr 48.

Wynik głosowania:

Za – 15

Przeciw – 10

Wstrzymało się – 0

Głosy nieoddane – 1

21)w sprawie przyjęcia Audytu krajobrazowego województwa zachodniopomorskiego

Projekt uchwały to druk 178/1/25 i jest załącznikiem nr 49.

Projekt pozytywnie zaopiniowała Komisja Gospodarki, Infrastruktury i Ochrony Środowiska.

Radny Województwa Zachodniopomorskiego Leszek Duklanowski: Pani Przewodnicząca, Panie Marszałku, Szanowni Państwo Radni, do tego audytu zgłoszono 265 uwag. 42 uwagi to zastrzeżenia które zgłosiły osoby fizyczne. Gminy zgłosiły prawie 170 uwag, natomiast nadleśnictwa i Regionalne Dyrekcje Lasów Państwowych 42 uwagi.

Zdecydowana większość tych uwag została odrzucona. Co do niektórych uwag osób fizycznych można się zgodzić, natomiast bardzo duże wątpliwości budzi fakt odrzucenia uwag lasów państwowych, zarówno nadleśnictw, jak i Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie i w Pile. Uwagi były bardzo merytoryczne i myślę, że nikt lepiej nie potrafi mówić, jak troszczyć się o lasy niż leśnicy i myślę, że tutaj rola urzędników posunęła się trochę za daleko. Chylę czoła dla leśników, są to ludzie, którzy naprawdę kochają swoją pracę, którzy kochają lasy i ich uwagi po prostu są odrzucane. W przypadku gmin to też jest ograniczenie samorządności, bo gminy często zgłaszały też bardzo rozsądne uwagi. Myślę, że to jest trochę takie działanie, bo my jesteśmy mądrzejsi, bo my jako urzędnicy, czy jako Zarząd Województwa jesteśmy ważniejsi, mądrzejsi. Także myślę, że tutaj naprawdę, gdyby jeszcze raz to przejrzeć, to te uwagi powinny być inaczej rozpatrzone. Dziękuję.

Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego Olgierd Geblewicz: Szanowna Pani Przewodnicząca, Szanowny Panie Radny, za chwilę poproszę pana Dyrektora Regionalnego Biura Gospodarki Przestrzennej Województwa Zachodniopomorskiego, żeby się odniósł do tych uwag. Mogę powiedzieć tylko ze swojej strony, że to nie chodzi o to, kto się czuje ważniejszy czy mądrzejszy, tylko chodzi o to, że mamy jakiś system prawny, który ma zapewniać sensowność i zgodność. Akurat mogę powiedzieć tyle, jeżeli chodzi o nasz audyt krajobrazowy, który jest naszym obowiązkiem, że realizowaliśmy go w pełni transparentnie. Pan Dyrektor niejednokrotnie był przeze mnie – wręcz powiem tak bardzo eufemistycznie – był proszony o to, żeby wszystkie uwagi, w szczególności te takie poważne, traktować bardzo serio. Natomiast też mieliśmy świadomość, że każdy pełni w tym procesie jakąś rolę. Nasza rola nie jest rolą, podobnie jak w planowaniu przestrzennym, dobrego wujka, żeby na wszystko pozwalać, tylko żeby miało to jakiegokolwiek ręce i nogi, więc teraz pan Dyrektor został wywołany do tablicy, że nie uwzględnił głosów środowiska leśników, których myślę nie tylko pan radny Duklanowski ceni, ale i przynajmniej większość osób na tej sali, więc proszę bardzo Panie Dyrektorze teraz obronić się przed leśnikami.

Dyrektor Regionalnego Biura Gospodarki Przestrzennej Województwa Zachodniopomorskiego Leszek Jastrzębski: Szanowna Pani Przewodnicząca, Szanowni Państwo. Mogę zacząć od stwierdzenia, że nie jest prawdą, że nie uwzględniliśmy uwag. Ten zestaw uwag, które Państwo mają w załączniku, to są faktycznie tylko nieuwzględnione uwagi. Uwag było mnóstwo, dużo więcej. Proces konsultacji trwał ponad dwa lata. Najpierw zgodnie z życzeniem Zarządu przeprowadziliśmy trwający rok proces konsultacji, gdzie od 2023 roku do 2024 roku w połowie zorganizowaliśmy 15 spotkań na obszarze województwa. W wielu z nich brali udział przedstawiciele właśnie nadleśnictw itd. Mnóstwo uwag wtedy wypracowaliśmy, przekonsultowaliśmy, wprowadziliśmy do audytu. Tak się złożyło, że jeśli chodzi o instytucje reprezentujące lasy państwowe, uwagi zgłaszały zarówno nadleśnictwa, jak i trzy dyrekcje lasów państwowych, jakie mamy w obszarze województwa, czyli Szczecin, Szczecinek i Piła. Te uwagi były czasem zwyczajnie sprzeczne albo naruszały pewne ustalenia wynikające z innych już obowiązujących dokumentów, jak na przykład rozporządzenia w sprawie ochrony stref ujęć. Przypadek Miedwia, gdzie my zgodnie z rozporządzeniem ustaliliśmy pas szerokości zadrzewień minimum 50 metrów, lasy zgodnie ze swoją polityką chciały 25 metrów. Pewnych rzeczy po prostu nie mogliśmy wdrożyć i to jest tylko niewielka częśćka tych uwag, które były zgłaszane, a których po prostu nie dało

się już w tym procesie ostatecznie uwzględnić. Zapewniam, że tak jak powiedziałem, w całym tym procesie Lasy Państwowe brały udział wielokrotnie. My braliśmy udział, tzn. spotykaliśmy się też w siedzibie Lasów Państwowych w Szczecinie, żeby przedyskutować najlepsze rozwiązania. Z mojej strony zapewniam, że wszystkie najlepsze rozwiązania zostały tutaj zaimplementowane i są wprowadzone do audytu w najlepszej możliwej konfiguracji i tak po prostu to wygląda. Jeśli chodzi o inne uwagi. Wspomniał Pan o gminach. Tutaj jest faktycznie wykaz i znaczna część z tych uwag to są np. uwagi z gminy Chojna, które w dużej mierze po prostu były formułowane i składane do wersji audytu jeszcze właśnie z prekonsultacji, takich zapisów jeszcze wówczas niepoddawanych opiniowaniu formalnemu. Gmina Chojna po prostu często je powielala, poza tym też w swoich opiniach często, co w tym zestawieniu Państwo mogą odczytać, podważała jakby kompetencje samorządu w tym zakresie. A tu, tak jak pan Marszałek powiedział, tak jak wszystkie 16 samorządów województw, ustawowo zostaliśmy zobowiązani do przyjęcia dokumentu, który ma służyć ochronie najcenniejszych krajobrazów w naszym regionie i temu służył cały ten wieloletni proces, w którym zostało wyłonionych i opisanych tych 198 najcenniejszych krajobrazów. Dla nich zostały sformułowane rekomendacje i wnioski. Chcemy, żeby były one odpowiednio obejmowane ochroną w dalszym procesie składania wniosków do dokumentów planistycznych. Także tu naprawdę, jeszcze raz wróć – proces opiniowania trwał bardzo długo, mnóstwo uwag zostało uwzględnionych, a to co jest tutaj, to jest tylko to, co po prostu zostało jako niemożliwe do uwzględnienia. Dziękuję bardzo.

Uwag do projektu uchwały nie zgłoszono.

Drogą głosowania uchwała została podjęta, nosi nr XIII/187/25 i jest załącznikiem nr 50.

Wynik głosowania:

Za – 12

Przeciw – 10

Wstrzymało się – 0

Głosy nieoddane – 4

22)w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały w sprawie określenia trybu i zasad udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane, przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków, położonym na obszarze województwa zachodniopomorskiego

Projekt uchwały to druk 182/25 i jest załącznikiem nr 51.

Wicemarszałkini Województwa Zachodniopomorskiego Anna Bańkowska: Szanowna Pani Przewodnicząca, Szanowni Państwo Radni. Jak zapewne Państwo pamiętacie, każdego roku ogłaszamy konkurs dla jednostek samorządu terytorialnego na ochronę i prace konserwatorskie zabytków zachodniopomorskich. To jest sprawa tylko taka czysto techniczna. Chcemy dać tekst jednolity uchwały właśnie w sprawie określenia trybu i zasady udzielenia dotacji celowej. Także proszę państwa o przyjęcie tej uchwały. Dziękuję.

Uwag do projektu uchwały nie zgłoszono.

Drogą głosowania uchwała została podjęta, nosi nr XIII/188/25 i jest załącznikiem nr 52.

Wynik głosowania:

Za – 24

Przeciw – 0

Wstrzymało się – 0

Głosy nieoddane – 2

**23)w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały w sprawie nadania statutu
Zamkowi Książąt Pomorskich w Szczecinie**

Projekt uchwały to druk 183/25 i jest załącznikiem nr 53.

Przewodnicząca ponownie poinformowała, że zmiany są stricte legislacyjne i dotyczą publikacji tekstu jednolitego uchwały w Dzienniku Urzędowym. Podkreśliła, że kolejne uchwały również dotyczą powyższych zmian.

Uwag do projektu uchwały nie zgłoszono.

Drogą głosowania uchwała została podjęta, nosi nr XIII/189/25 i jest załącznikiem nr 54.

Wynik głosowania:

Za – 22

Przeciw – 0

Wstrzymało się – 0

Głosy nieoddane – 4

**24)w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały w sprawie nadania statutu
Teatrowi Polskiem w Szczecinie**

Projekt uchwały to druk 184/25 i jest załącznikiem nr 55.

Uwag do projektu uchwały nie zgłoszono.

Drogą głosowania uchwała została podjęta, nosi nr XIII/190/25 i jest załącznikiem nr 56.

Wynik głosowania:

Za – 24

Przeciw – 0

Wstrzymało się – 0

Głosy nieoddane – 2

**25)w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały w sprawie nadania statutu
Operze na Zamku w Szczecinie**

Projekt uchwały to druk 185/25 i jest załącznikiem nr 57.

Uwag do projektu uchwały nie zgłoszono.

Drogą głosowania uchwała została podjęta, nosi nr XIII/191/25 i jest załącznikiem nr 58.

Wynik głosowania:

Za – 23

Przeciw – 0

Wstrzymało się – 0

Głosy nieoddane – 3

26)w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały w sprawie nadania statutu Książnicy Pomorskiej im. Stanisława Staszica w Szczecinie

Projekt uchwały to druk 186/25 i jest załącznikiem nr 59.

Uwag do projektu uchwały nie zgłoszono.

Drogą głosowania uchwała została podjęta, nosi nr XII/192/25 i jest załącznikiem nr 60.

Wynik głosowania:

Za – 24

Przeciw – 0

Wstrzymało się – 0

Głosy nieoddane – 2

5. Informacja Zarządu i Przewodniczącej Sejmiku o działalności między sesjami

Informacja o działalności Zarządu, którą wszyscy radni otrzymali pocztą elektroniczną, jest załącznikiem nr 61 do niniejszego protokołu.

Informacja o działalności Przewodniczącej została udostępniona radnym drogą elektroniczną i jest załącznikiem nr 62 do niniejszego protokołu.

W okresie od ostatniej sesji wpłynęły trzy interpelacje i dwa zapytania, a wszystkie dotychczasowe interpelacje/zapytania oraz odpowiedzi na nie znajdują się w Biuletynie Informacji Publicznej.

Przewodnicząca Teresa Kalina poinformowała, że drogą mailową w dniu 3 listopada br. przesłano informację o stanie realizacji zadań oświatowych w roku szkolnym 2024-2025 w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez województwo zachodniopomorskie.

6. Wolne wnioski i oświadczenia.

Nie zgłoszono wolnych wniosków i oświadczeń.

7. Zamknięcie obrad.

Wobec wyczerpania porządku obrad Przewodnicząca zamknęła obrady XIII sesji Sejmiku. Poinformowała radnych, że kolejna sesja odbędzie się prawdopodobnie 29 stycznia 2026 r. Harmonogram sesji na 2026 rok zostanie przesłany wkrótce.

PRZEWODNICZĄCA SEJMIKU

Teresa Kalina

Protokół sporządziła:
Katarzyna Świtkowska